

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII

CADRUL NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

APROBAT

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

Monica BABUC, Ministru

„18 decembrie” 2018

COORDONAT

Ministerul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale

Silvia RADU, Ministru

„18 decembrie” 2018

DECIZIA

Consiliului Național pentru Calificări
nr. 01 din 10 decembrie 2018

STANDARD DE CALIFICARE

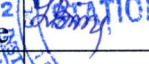
ASISTENT MEDICAL

Nivel 4 CNC RM

Domeniul de formare profesională

ÎNGRIJIREA BOLNAVILOR ȘI OBSTETRICĂ

FIȘA DE COORDONARE

Nr. crt.	Instituția/ organizația/ structura	Numele, prenumele persoanelor implicate	Funcția, gradul științific/didactic	Semnătura	Data
Membri ai grupului de lucru					
1.	IP Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”	Manolache Ala	Director, grad managerial superior, grad didactic superior, coordonatorul grupului		04.12.18
2.	IP Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”	Emilian Rodica	Șef secție învățământ, grad didactic superior		04.12.18
3.	IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	Șalaru Virginia	Doctor în științe medicale, asistent universitar, prodecan, facultatea Medicină		04.12.18
4.	Asociația Nurselor din Republica Moldova. IP Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”	Sempovscaia Elena	Președinte ANM categorie superioară în specialitate, doctor psihopedagogie specială, conferențiar universitar		04.12.18
5.	IMSP Institutul Oncologic	Grecu Ala	Director Nursing, categorie superioară în specialitate		04.12.18
Parteneri sociali					
1.	IMSP Centrul Republican de Diagnosticare Medicală	Osoianu Irina	Asistent medical principal, categorie superioară în specialitate		04.12.18
2.	IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfinta Treime”	Mîța Veronica	Asistent medical principal, categorie superioară în specialitate		04.12.18
3.	IMSP Institutul Mamei și Copilului	Abdurahmanova Zinaida	Asistent medical principal, categorie superioară în specialitate		04.12.18
4.	IMSP Asociația Medico Teritorială sec. Ciocana	Badicico Liuba	Asistent medical principal, categorie superioară în specialitate		04.12.18
5.	IMSP Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Ciobanu Svetlana	Asistent medical principal, categorie superioară în specialitate		04.12.18
6.	IMSP Spitalul Clinic Municipal de Boli Contagioase pentru Copii	Grecu Iulia	Asistent medical principal, categorie superioară în specialitate		04.12.18
Comisia de validare					
1.	IP Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”	Negrean Mariana	Director adjunct pentru instruire practică, grad managerial I, grad didactic superior		04.12.18
2.	IP Universitatea de Stat de Medicina și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	Munteanu Maria	Asistent universitar, master în științe ale educației, categorie superioară de specialitate		04.12.18
3.	IMSP Spitalul Clinic Municipal de Copii „V. Ignatenco”	Beștanco Aurelia	Asistent medical principal, categorie superioară în specialitate		04.12.18

FORMATUL CALIFICĂRII

Descrierea	<i>Asistentul medical</i> este specialistul cu studii medicale postsecundare care deține competențe profesionale, ce cuprind capacitățile de îngrijiri individualizate, orientate spre persoană în plan preventiv, reabilitativ, curativ, paliativ în staționar și/sau comunitate, repartizate după responsabilitate autonomă/ individuală, delegată/ comună și interdependentă/ interdisciplinară. <i>Asistentul medical</i> își asumă responsabilitatea pentru planificarea și gestionarea îngrijirilor medicale, supravegherea altor lucratori de îngrijire din sistemul sănătății, activând în mod autonom sau delegat în cadrul echipei multidisciplinare cu medici și alte persoane în aplicarea practică a măsurilor de diagnosticare, curative, preventive, reabilitative și paliative. Calificarea <i>Asistent medical</i> este racordată la prevederile Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova 006-14, aprobat prin OMMPST RM nr.22/2014 cu completările și modificările ulterioare, Profilul ocupațional, validat prin ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr.964/2018, Directiva UE și a Consiliului European de recunoaștere a calificării profesionale (2013/55/UE din 20.11.2013), Ghidul EFN pentru implementarea Articolului 31 al Directivei 2013/55/UE, Direcțiile Strategice Europene pentru fortificarea nursing-ului și moșitului în vederea realizării Obiectivelor Strategiei Sănătate-2020.
Scopul	Asigurarea pieții muncii cu specialiști competitivi și competenți, care să dețină cunoștințe faptice și teoretice, abilități cognitive și practice pentru a realiza o sarcină sau un ansamblu de sarcini corespunzătoare exigențelor profesionale specifice calificării <i>asistent medical</i>. Calificarea obținută în cadrul domeniului este relevantă pe piața muncii pentru nivelul 4 CNCRM și permite specialistului să activeze în calitate de <i>asistent medical</i> atât în cadrul echipei multidisciplinare, cât și să coordoneze o echipa medicală, asigurând asistența medicală, inclusiv educația pentru sănătate a indivizilor și a grupurilor mici în cadrul instituțiilor sanitare sau al colectivității.
Grup/grupuri-țintă	Deținătorii certificatelor de studii gimnaziale.
Modalități de formare	Formarea profesională la calificarea <i>asistent medical</i> se realizează în cadrul învățământului medical postsecundar/postsecundar nonterțiar cu instruire la zi și o durată de 5 ani. Programul de formare la calificarea <i>asistent medical</i> include, cel puțin, 5400 ore la unitățile de curs care se creditează, care, la rândul său, asigură formare teoretică și practică. Durata formării prin practică va constitui nu mai puțin de 50% din numărul total de ore. Componenta formativă de bază a programului de formare profesională sunt unitățile de curs, repartizate pe semestre și ani de studii, clasificate în procesul de formare profesională după obligativitate (obligatorii, opționale, la libera alegere) și categorie formativă (formare a competențelor profesionale generale, orientare socio-umanistică, fundamentale, de specialitate). Unitățile de curs obligatorii asigură pregătirea teoretică și practică în specialitate. Unitățile de curs opționale asigură constituirea traseului individual de formare profesională și perspectivele de angajare în câmpul muncii. Unitățile de curs la libera alegere asigură extinderea cunoștințelor și dezvoltarea unor aptitudini ale elevilor în domeniul de formare profesională ales sau în alte domenii adiacente. Procesul educațional este realizat de cadrul didactic calificat în materie de asistență medicală, deținători de grade didactice și categorie/titlu științific în specialitate. Instruirea teoretică și practică are ca scop formarea și dezvoltarea cunoștințelor, abilităților și competențelor generale și profesionale necesare exersării profesiei de <i>asistent medical</i>.

	Instruirea practică se realizează atât în instituția de învățământ, cât și în instituții medico-sanitare de tip staționar, asociații medico-teritoriale, centre medicilor de familie, oficii a medicului de familie, centre de sănătate, precum și în colectivitate, inclusiv servicii de îngrijiri medicale la domiciliu, sub responsabilitatea profesorilor în cooperare cu asistenții medicali calificați/mentori, în cadrul unei echipe multidisciplinare, în contact direct cu un individ sănătos sau bolnav și/sau cu o colectivitate. Instituțiile medico-sanitare publice de stat, private și departamentale, care servesc în calitate de baze practice pentru realizarea instruirii practice sunt aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova. Instruirea practică (stagiile de practică) are ca obiectiv formarea și dezvoltarea competențelor profesionale, care asigură îngrijiri medicale generale și specifice, inclusiv îngrijiri preventive, curative, de urgență medicală și de reanimare, reabilitative, inclusiv educația pentru sănătate. Stagiile de practică sunt efectuate în cadrul unităților economice și se desfășoară în baza Contractului de colaborare. Unitatea principală de măsură este creditul de studii. Un credit de studiu se alocă pentru 30 ore de activitate de învățare: de contact direct și activitate individuală. Creditele se alocă fiecărei unități de curs, stagiilor de practică, examenelor de absolvire și exprimă cantitatea de muncă sub toate aspectele ei (activități didactice, inclusiv lucrul individual). Creditele se acumulează pe parcursul semestrelor, anilor de studii și constituie 30 credite semestrial/60 credite anual, proporțional repartizate pe semestre și ani de studii.
Durata studiilor	5 ani
Condiții de acces	Accesul la studii se realizează în baza Certificatului de studii gimnaziale. Vârsta minima pentru admiterea la studii 15 ani. Nivelul minim de studii – Certificat de studii gimnaziale.
Cerințe speciale	<i>Asistentul medical</i> trebuie să fie o persoană orientată spre acțiune, responsabilă, onestă, comunicabilă, tolerantă, serioasă, receptivă, riguroasă în realizarea sarcinilor, capabilă să efectueze îndelungat aceleași tipuri de sarcini, cu amabilitate și cu un bun echilibru emoțional. Aptitudini: psihomotorii, senzoriale, digitale TIC.
Certificarea	Diplomă de studii profesionale postsecundare.
Dezvoltare profesională/proiectarea carierei	Posibilitatea de continuare a studiilor la programe de studii superioare de licență (nivelul 6 CNC RM). Angajarea în câmpul muncii conform calificării atribuite. Conform actelor normative în vigoare, după 1-5 ani de activitate profesională, specialistul poate solicita prin cerere atribuirea consecutivă a categoriei în specialitate II, I, superioară. În funcție de cunoștințe, abilități, atitudini, sârguință, perseverență poate avansa în funcție: asistent medical superior, asistent medical principal, vicedirector Nursing. Deținătorii calificării <i>asistent medical</i> pot opta pentru educație profesională continuă în cadrul cursurilor de specializare, cu certificare într-o specializare îngustă: asistent medical în fizioterapie, asistent medical în neonatologie, asistent medical de familie etc.
Oportunități de angajare în câmpul muncii	<i>Asistentul medical</i> se poate angaja în instituții medico-sanitare publice și private, de tip staționar (spitale de nivel primar, secundar, terțiar) și de tip ambulator (asociații medico-teritoriale, centre medicilor de familie, oficii a medicului de familie, centre de sănătate), în școli, grădinițe, internate pentru copii, instituții rezidențiale, care prestează servicii medicale curative, diagnostice și profilactice.
Cerințe legale speciale	– Respectarea documentelor legislative și reglementative din domeniul de activitate. – Respectarea datelor cu caracter personal. – Respectarea actelor normative de Securitate și sănătate în muncă.

Standard de calificare: Asistent medical

Nivelul 4 CNCRM

Domeniul de formare profesională: Îngrijirea bolnavilor și obstetrică

Capitolul 1. INTRODUCERE ÎN DOMENIUL DE FORMARE PROFESIONALĂ

1.1. DESCRIEREA GENERALĂ A DOMENIULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ

Programul de formare profesională *Asistent medical* constituie un demers complex, proiectat în corespundere cu rezultatele învățării exprimate în competențe profesionale, adoptat dinamicii necesităților sociale și educaționale, pieții muncii și Sistemului de Credite de Studiu în învățământul mediu de specialitate din Republica Moldova (aprobat prin Hotărârea Colegiului ME al RM nr. 3/3 din 08.07.2014 și pus în aplicare prin OME al RM nr. 811 din 14.07.2014).

Programul de formare profesională *Asistent medical* se ancorează în domeniul de educație 91. *Sănătate*, domeniul de formare profesională 913. *Îngrijirea bolnavilor și obstetrică, Specialitatea 91310 Îngrijirea bolnavilor* instruieste specialiști cu formare specială în *acordarea îngrijirilor individualizate, orientate spre persoană în plan preventiv, reabilitativ, curativ, paliativ în staționar și comunitate*.

Funcționalitatea programului de formare profesională la Specialitatea 91310. *Îngrijirea bolnavilor*, calificarea *Asistent medical* este asigurată de prevederile:

a. *Codului Educației al Republicii Moldova*, (Cod nr. 152, din 17.07.2014 - nivelul IV ISCED: învățământul profesional tehnic postsecundar, Titlul II, Sistemul de învățământ, Capitolul I. Structura sistemului de învățământ, articolul 12);

b. *Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14)*, aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr.22 din 03.03.2014 – Subgrupa majoră 32 *Tehnicienii și asimilați în domeniul sănătății*, Grupa minoră 322, *Personal medical pentru îngrijire*, Grupa de bază 3221 *Surori medicale*, Codul ocupației 322101, Titlul ocupației *Asistent medical (nivel mediu)*;

c. *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar* (aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.853 din 14.12.2015).

Programul de formare la Specialitatea 91310 *Îngrijirea bolnavilor*, calificarea *Asistent medical* corespunde nivelului de calificare 4 conform CNCRM, are misiunea de a realiza un proces de formare profesională inițială axat pe formare de competențe, în corespundere cu cerințele naționale din domeniul medicinei, având ca finalitate formarea specialiștilor competenți și competitivi, capabili să răspundă la provocările timpului, care vor manifesta profesionalism, calități etico-morale și perseverență în asigurarea serviciilor de asistență medicală.

Absolventul programului de formare profesională *Asistent medical* va deține competențe profesionale de îngrijiri individualizate, orientate spre persoană în plan preventiv, reabilitativ, curativ, paliativ în staționar și/sau comunitate, repartizate după responsabilitate autonomă/individuală, delegată/comună și interdependentă/interdisciplinară.

1.2. CARACTERISTICILE-CHEIE ALE DOMENIULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ

Caracteristicile-cheie ale domeniului	
Nivelul de calificare	4 CNC RM
Tipul programului de studii	Învățământ profesional tehnic postsecundar.
Forma de organizare	Cu frecvență la zi.
Volumul studiilor	180 credite (SNCS)/ 5400 ore la disciplinele care se creditează
Stagii de practică	Stagiile de practică sunt o componentă obligatorie a programului de formare

	profesională, care se organizează și desfășoară conform prevederilor regulamentare în vigoare și Curricula stagiilor de practică. Tipurile, perioada, durata și locul desfășurării stagiilor de practică sunt stabilite în Planul de învățământ, în corespundere cu rezultatele învățării, competențele profesionale formate, forma de organizare. Programul de studii calificarea Asistent medical include următoarele stagii de practică: - Practica de inițiere în nursing. - Stagiul practic de specialitate nr. I - Îngrijirea bolnavilor în staționar. - Stagiul practic de specialitate nr.II - Îngrijiri individualizate ale bolnavilor în staționar. - Stagiul practic de specialitate nr. III – Asistența medicală primară cu nursing comunitar. - Practica care precede proba de absolvire. Stagiile de practică se realizează în instituții medicale de tip staționar și/sau ambulator de stat, departamentale sau private, cu care sunt încheiate contracte de colaborare, care întrunesc cerințele de organizare și realizare a stagiilor de practică, stipulate în curricula.
Modalități de examinare și evaluare	Procesul de evaluare la programul de formare se realizează în conformitate cu documentele normative privind evaluarea în învățământul profesional tehnic aprobate de MECC RM. Procesul de evaluare la programul de formare profesională <i>asistent medical</i> se realizează conform Regulamentului-cadru privind organizarea evaluării rezultatelor în învățământul profesional tehnic, aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Procesul de evaluare asigură legătura dintre obiectivele curriculare și rezultatele învățării. Evaluarea competențelor obținute de elevi și a finalităților de studii se realizează prin: – <i>evaluare inițială</i>, care se realizează la început de lecție, capitol, curs; – <i>evaluare curentă</i> pe tot parcursul studiilor în cadrul lecțiilor teoretice, practice, studiului individual; – <i>evaluare sumativă</i> la final de semestru prin examene (probe scrise/practice/orale/ la calculator sau combinate) sau teze semestriale; – <i>evaluare finală</i>, la finalizarea programului de formare profesională inițială, examen complex: testare, probă practică și probă teoretică: studiu de caz/situație problematizată/ caz clinic. Formele și criteriile de evaluare sunt stipulate în Planul de învățământ, curriculum la uniatea de curs și Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea procesului educațional în baza SCTS. Procesul de evaluare a rezultatelor învățării se face cu note întregi de la „1” la „10” și, după caz, cu calificativele „excellent”, „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător”, „admis”, „respins” sau prin descriptori. Procesul de evaluare prevede tipurile și modalitățile de evaluare a rezultatelor învățării, exprimate în competențe-cheie și profesionale. Determinarea modalității de evaluare curentă se efectuează în conformitate cu particularitățile unității de curs, volumul și durata studierii acesteia. Instrumentele de evaluare curentă pot fi: chestionări orale, lucrări scrise, referate și proiecte, interviuri, portofolii, probă sportivă, evaluare asistată de calculator etc. Se recomandă diversificarea formelor de evaluare curentă pe parcursul semestrului/anului de studii. Evaluările finale la unitățile de curs se vor realiza prin examene sau teze cu note. Acordarea creditelor de studii se efectuează concomitent cu obținerea

	notei finale promovabile la unitatea de curs și se înregistrează în borderoul de examinare, carnetul de note, fișa personală a elevului. Creditele de studii se acordă, cel puțin, pentru nota de promovare 5,00. Evaluarea stagiilor de practică se realizează atât în perioada de desfășurare, cât și la finalizarea acestei activități. Elevul, la finalizarea stagiului de practică, prezintă conducătorului de practică din cadrul instituției de învățământ/comisiei de evaluare: Agenda formării profesionale, Portofoliul stagiului de practică și susține Raportul stagiului de practică. Modalitatea de evaluare a stagiului de practică și de susținere a Raportului este prevăzută în Regulamentul-cadru privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în ÎPT postsecundar și postsecundar nonterțiar, elaborate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și curriculum-ul stagiului de practică.
Modalitate de evaluare finală	Evaluarea finală – <i>Examenul de calificare</i>, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și desfășurare a examenului de calificare, aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Planului de învățământ în vigoare, aprobat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Regulamentul de organizare și desfășurare a examenului de calificare prevede formele și modalitățile de evaluare a rezultatelor învățării, exprimate în competențe profesionale generale și competențe profesionale specifice. Evaluarea finală are caracter complex, multidimensional.
Titlu/calificarea acordată	Asistent medical
Organ responsabil de adoptarea deciziei pri-vind autorizarea de funcționare provizorie/ acreditarea pro-gramelor de formare profesională	Guvernul Republicii Moldova. Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

1.3. ECHIVALAREA CU CALIFICĂRI DIN ALTE STATE

La elaborarea calificării *Asistent medical* au fost luate în considerare cerințele și recomandările documentelor internaționale:

- *Directivei UE de recunoaștere a calificării profesionale* (2013/55/ din 20.11.2013);
- *Ghidului EFN pentru implementarea articolului 31 al Directivei 2013/55/UE privind recunoașterea calificărilor profesionale;*
- *Standardului ocupational ASISTENT MEDICAL COMUNITAR, Școala Națională de Sănătate Publică Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar (SNSPMPDS), Sectorul: Sănătate și Asistență Socială Versiunea: 00, Data aprobării: 15 decembrie 2011, Data propusă pentru revizuire: 01 noiembrie 2015 (<http://www.anc.edu.ro/uploads/SO/Asistent.medical.comunitar.pdf>);*
- *Nursing and Midwifery Services. Strategic Directions 211-2015. WHO/HRH/HPN/10.1. Geneva, WHO;*
- *Health 2020 policy framework and strategy. EUR/RC62/8. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe. Regional Committee for Europe. Sixty-second session. Malta, 10-13 september, 2012;*

- *Cadrului de calificare european – o coordonare a proceselor de la Bologna, Kopenhaga și Lisabona: Studiu de lungă durată.* Sursa: KOH (2001) 678 endg. din 21.11.2001;
- *Framework for Action on Interprofesional Education and Collaborative Practice.* Geneva, WHO, 2010;
- *Munich Declaration. Nurses and midwives: A Force for Health,* 2000, Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2000.

Programul de formare profesională *asistent medical* reflectă prevederile documentelor europene cu privire la formarea *asistenților medicali* și asigură încadrarea lor în instituțiile medico-sanitare publice și private, de tip staționar (spitale de nivel primar, secundar, terțiar) și de tip ambulator (asociații medico-teritoriale, centre medicilor de familie, oficii a medicului de familie, centre de sănătate), în școli, grădinițe, internate pentru copii, instituții rezidențiale, care prestează servicii medicale curative, diagnostice și profilactice.

Impactul standardizării competențelor în domeniul asistenței medicale determină:

- asigurarea unei structuri bine determinate a sistemului de formare profesională inițială;
- satisfacerea necesității existente în specialiști calificați a sectorului de sănătate, prin modernizarea programelor de formare profesională;
- îmbunătățirea calității asistenței medicale acordate pacienților în limitele competențelor profesionale;
- sporirea competitivității și atractivității calificării, promovării imaginii pozitive și a dezvoltării profesiei în contextul social.

Capitolul 2. CALIFICĂRI ȘI OCUPAȚII

2.1. DESCRIEREA SUCCINTĂ A CALIFICĂRII

Asistentul medical este specialistul cu studii medicale postsecundare, care deține competențe profesionale de îngrijiri individualizate, orientate spre persoană în plan preventiv, reabilitativ, curativ, paliativ în staționar și comunitate, repartizate după responsabilitate autonomă, delegată, interdependentă și interdisciplinară.

Asistentul medical își asumă responsabilitatea pentru planificarea și gestionarea îngrijirilor medicale pacienților, inclusiv supravegherea altor lucrători de îngrijire din sistemul sănătății, activând în mod autonom sau delegat, în cadrul echipei multidisciplinare cu medici și alte persoane, în aplicarea practică a măsurilor de diagnosticare curative, preventive, reabilitative și paliative.

Calificarea obținută în cadrul domeniului de formare profesională este relevantă pe piața muncii pentru nivelul 4 CNCRM / 4 ISCED și permite persoanei să activeze în calitate de asistent medical atât în cadrul echipei multidisciplinare, cât și să coordoneze o echipa medicală, asigurând asistența medicală globală, inclusiv educația pentru sănătate a indivizilor și a grupurilor mici în cadrul instituțiilor sanitare sau al colectivității.

Asistentul medical are un rol important în sistemul de sănătate și prestează servicii de îngrijiri medicale pentru economia națională și realizează următoarele activități:

- planificarea, organizarea și punerea în aplicare a îngrijirilor orientate spre pacient în baza cunoștințelor și competențelor dobândite cu asigurarea calității îngrijirilor, consilierea și sprijinul pacientului și a membrilor familiei lui;
- identificarea situațiilor de îngrijire și stabilirea în mod independent a asistenței medicale necesare în baza cunoștințelor teoretice și clinice științific argumentate;
- aplicarea principiilor de îngrijire în baza criteriilor ce țin de cadrul juridic, economic și ecologic;
- participarea în diagnosticarea medicală și tratament;

- selectarea, implementarea și evaluarea îngrijirilor;
- inițierea în mod independent a măsurilor imediate pentru menținerea în viață și aplicarea măsurilor în situații de criză sau catastrofă conform Protocoalelor Clinice Naționale;
- colaborarea și comunicarea profesională eficient cu reprezentanții altor profesii din domeniul sănătății.

Totodată, pe parcursul activității profesionale *asistentul medical* depune efort în actualizarea cunoștințelor profesionale proprii, în dezvoltarea abilităților și dobândirea competențelor pentru domeniile complementare profesiei. Asistentul medical își asumă responsabilitatea pentru dezvoltare profesională la toate nivelurile/etapele de creștere și dezvoltare profesională din perspectiva reformelor din sistemul sănătății.

2.2. LISTA OCUPAȚIILOR TIPICE

Nivelul calificării	Programul de formare profesională (specialitatea, conform Nomenclatorului)	Ocupații tipice conform CORM
4 CNC RM	Specialitatea: Îngrijirea bolnavilor Calificările: Asistent medical Asistent medical igienist-epidemiolog Asistent medical comunitar	322101 Asistent medical 322105 Asistent medical epidemiolog 322106 Asistent medical igienist 325301 Asistent medical comunitar

Capitolul 3. DESCRIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII

3.1. DESCRIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN TERMENI DE COMPETENȚE TRANSVERSALE ȘI COMPETENȚE PROFESIONALE GENERALE

Rezultatele învățării sunt descrise în termeni de competențe transversale și profesionale, ce corespund descriptorilor de nivel din Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova (CNCRM), Cadrul European al Calificărilor (EQF).

Competențe transversale – CT

Nr. crt.	Descriptori generali ai competențelor	Descriptori de nivel ai competențelor
CT1	Autonomie și responsa-bilitate	1.1.Autocunoașterea și autorealizarea în plan profesional și personal. 1.2.Asumarea responsabilității pentru dezvoltarea eficientă și efectivă a sistemului ocrotirii sănătății. 1.3.Crearea condițiilor și asigurarea regimului igienic, antiepidemic și de securitate a muncii în activitatea prestată.
CT2	Interacțiune socială	2.1. Colaborarea cu toți actorii echipei multidisciplinare în realizarea atribuțiilor de serviciu. 2.2.Facilitarea activităților tuturor actorilor implicați în prestarea serviciilor de îngrijiri medicale, realizarea măsurilor curative, preventive, reabilitative și paliative. 2.3.Comunicarea eficientă în limba oficială a statului în diverse situații socio-profesionale în echipa multidisciplinară.
CT3	Dezvoltarea personală și profesională	3.1.Asumarea responsabilității pentru dezvoltare profesională, la toate nivelurile/etapele de creștere și dezvoltare profesională. 3.2.Amplificarea eforturilor în actualizarea cunoștințelor profesionale, în dezvoltarea abilităților sau dobândirea competențelor

		pentru domeniile complementare profesiei. 3.3. Adaptarea la noile reforme din domeniul ocrotirii sănătății. 3.4. Implicarea continuă în ridicarea standardelor de educație profesională și aliniere la standardele internaționale.
--	--	---

Competențe profesionale generale definite pentru calificarea *Asistent medical*

Nr. crt.	Descriptori generali ai competențelor	Descriptori de nivel ai competențelor
CPG 1	Aplicarea principiilor de îngrijire în baza criteriilor ce țin de cadrul juridic, economic și ecologic.	1.1. Aplicarea conceptelor de calitate în domeniul profesional. 1.2. Aplicarea cadrului legal și normativ din domeniul ocrotirii sănătății în activitatea asistentului medical. 1.3. Asumarea responsabilității pentru aplicarea îngrijirilor medicale conform legislației în vigoare. 1.4. Participarea alături de alte categorii profesionale la protejarea mediului ambiant.
CPG 2	Colaborarea și comuni-carea eficientă profesională cu reprezentanții altor profesii din domeniul sănătății.	2.1. Stabilirea și realizarea necesităților de îngrijire în echipa intra/multidisciplinară cu elaborarea conceptului de tratament și îngrijire. 2.2. Delimitarea responsabilităților individuale cu implicarea altor experți în scopul realizării eficiente a procesului de îngrijire. 2.3. Utilizarea unei limbi moderne la nivel de comunicare profesională. 2.4. Comunicarea interactivă cu toți actorii implicați în prestarea serviciilor de îngrijiri medicale în depășirea situațiilor de criză și conflict.
CPG 3	Autoinstruirea și educația profesională continuă, promovarea imaginii pozitive și a dezvoltării profesiei de asistent medical în contextul socio-profesional.	3.1. Poziționarea asistentului medical în contextul profesiilor din domeniul sănătății. 3.2. Respectarea principiilor de bază ale eticii și deontologiei medicale în cadrul activității profesionale ale asistentului medical. 3.3. Identificarea problemelor de sănătate și promovarea autonomiei în îngrijirile medicale. 3.4. Gestionarea corectă și în termeni stabiliți a documentelor medicale cu utilizarea TIC, cu referire la activitatea asistentului medical. 3.5. Promovarea autoinstruirii și educației profesionale continue, cu aplicarea elementelor de cercetare în nursing.

3.2. DESCRIEREA EXTINSĂ A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN TERMENI DE CUNOȘTINȚE, APTITUDINI, NIVEL MINIM DE RECUNOAȘTERE/EVALUARE

Competențe profesionale specifice	Rezultatele învățării		Nivel minim de recunoaștere/evaluare	Module/discipline formatoare de competențe
	Cunoștințe	Aptitudini		
GPS1. Identificarea situațiilor de îngrijire și stabilirea în mod independent a asistenței medicale necesare în baza	Cunoașterea: - Structurii și funcțiilor organelor și sistemelor de organe. - Abordării holis-tice a paciențului reeșind	Capacitatea de a: - Aplica cadrul legal și normativ din domeniul muncii și ocrotirii sănătății în activitatea autonomă	Recunoaște și aplică măsurile de îngrijiri medicale conform procesului de nursing.	- Filosofie - Comunicare și psihologie medical - Sociologie și legislație în sănătate - Limba română cu

cunoștințelor teoretice și clinice științifice argumentate.	din nevoile fundamentale. - Nevoilor fundamentale ale ființei umane. - Procesului de nursing. - Problemelor de sănătate și prioritizarea acestora. - Componentelor diagnosticului de nursing, obiectivelor și intervențiilor asistentului medical. - Semnelor și sindroamelor principale în afecțiunile /patologiile somatice, chirurgicale, pediatrie, obstetricale, ginecologice, contagioase, neuropsihice, dermatovenerologice. - Principiilor consilierii privind profilaxia patologiilor somatice, chirurgicale, pediatrie, obstetricale, ginecologice, contagioase, neuropsihice, dermatovenerologice. - Conduitei pacientului conform Ghidului pacientului din Protocoalele Clinice Naționale.	și delegată desfășurată în instituțiile medicale. - Gestionarea și completarea actelor și documentele medicale. - Asigura procesul de internare, primire și externare a pacientului. - Identificarea situațiilor de îngrijire și a modificărilor acestora, cu recunoașterea și reacționarea adecvată axată pe cunoștințe ce stau la baza formării profesionale. - Stabili necesitățile de îngrijire, luând în considerare cauzele îmbolnăvirii, accidentării, a dizabilităților, în dependență de perioadele de vârstă și situații concrete. - Motiva necesitatea de îngrijire sub aspect individual, situațional și social. - Organiza și aplica îngrijiri conform etapelor procesului de Nursing.	terminologie medicală - Limba străină cu terminologie medicală - Anatomia și fiziologia omului I, II - Igienă generală - Igiena copilului și adolescentului - Bazele științei nursing - Tehnici generale de îngrijiri medicale - Medicina socială și management - Epidemiologie - Nutriția umană și siguranța alimentelor - Semiologia bolilor interne și pneumologie cu nursing specific - Cardiologie și reumatologie cu nursing specific - Gastroenterologie și hepatologie cu nursing specific. - Nefrologia și hematologia cu nursing specific - Asistența medicală primară cu nursing comunitar și îngrijiri la domiciliu - Boli infecțioase cu nursing specific I, II - Chirurgie generală cu nursing specific - Patologia chirurgicală vasculară, cranio-facială și toracică cu nursing specific - Patologia chirurgicală abdominală și a aparatului locomotor cu nursing specific - Oftalmologie cu nursing specific - Otorinolaringologie cu nursing specific - Puericultura și neonatologia cu nursing specific - Pediatria generală cu nursing specific I - Pediatria generală cu nursing specific II - Maladii infecțioase la copii cu nursing specific - Asistența perinatală cu nursing specific - Sarcina patologică și urgențe obstetrico-ginecologice cu nursing
---	---	---	--

				specific - Sănătatea reproducției - Dermatovenerologie cu nursing specific - Parazitologie clinică - Neurologie, sănătate mintală și narcologie cu nursing specific - Bazele reabilitării medicale
GPS2. Planificarea, organizarea și punerea în aplicare a îngrijirilor orientate spre pacient în baza cunoștințelor și competențelor dobândite cu asigurarea calității îngrijirilor, consilierea și sprijinul pacientului și a membrilor familiei lui.	Cunoașterea: - Semnelor și sindroamelor principale în afecțiunile /patologiile somatice, chirurgicale, pediatrice, obstetrice, ginecologice, contagioase, neuropsihice, dermatovenerologice. - Problemelor de sănătate și priorizarea lor. - Diagnosticului de nursing, obiectivele și intervențiile asistentului medical. - Consilierii privind profilaxia afecțiunilor/patologiilor somatice, chirurgicale, pediatrice, obstetrice, ginecologice, contagioase, neuropsihice, dermatovenerologice. - Conduitei pacientului conform ghidului pacientului din Protocoalele Clinice Naționale.	Capacitatea de a: - Interna, primi și externa pacienții cu diferite patologii. - Asigura securitatea și integritatea pacientului. - Stabili prioritățile, elabora și implementa planul activităților de îngrijire ale pacientului, conform rolului autonom și delegat. - Aplica autonom îngrijirile medicale. - Aplica individualizat îngrijirile, indiferent de statutul social, religie, etnie, cultură și alte aspecte specifice, bazate pe principiile eticii și deontologiei medicale. - Asista pacienții din diferite grupe de vârstă în cazul complicațiilor vitale sau situațiilor de amenințare cauzate de îmbolnăviri, accidente, dizabilități. - Identifica problemele și stabili măsurile de intervenție pentru menținerea sănătății, reabilitare și acordarea asistenței medicale necesare. - Răspunde de îngrijirea pacienților din salon și a supravegherea asigurării de către infirmieră a condițiilor pentru satisfacerea nevoilor fiziologice. - Respecta principiile generale ale	Evaluează problemele de sănătate, stabilește diagnosticul de nursing și aplică măsuri de îngrijiri medicale conform algoritmilor/standardelor deprinderilor practice.	- Utilizarea calculatorului și tehnologia comunicațiilor în specialitate - Comunicare și psihologie medicală - Anatomia și fiziologia omului, II. - Igienă generală - Igiena copilului și adolescentului - Bacteriologie, virologie și parazitologie medicală - Genetica medicală - Epidemiologie - Bazele științei nursing - Tehnici generale de îngrijiri medicale - Îngrijiri medicale individualizate - Semiologia bolilor interne și pneumologie cu nursing specific - Cardiologie și reumatologie cu nursing specific - Gastroenterologie și hepatologie cu nursing specific - Nefrologia și hematologia cu nursing specific - Endocrinologie și alergologie cu nursing specific - Boli infecțioase cu nursing specific I, II - Chirurgie generală cu nursing specific - Semiologie chirurgicală cu nursing specific - Patologia chirurgicală vasculară, cranio-facială și toracică cu nursing specific - Patologia chirurgicală abdominală și a aparatului locomotor cu nursing specific - Oftalmologie cu nursing specific

		hidratării și alimentației pacientului. - Consilia, susține și instrui membrii familiei în scopul implicării acestora în acordarea îngrijirilor necesare.		- Otorinolaringologie cu nursing specific - Puericultura și neonatologia cu nursing specific - Pediatria generală cu nursing specific I - Pediatria generală cu nursing specific II - Maladii infecțioase la copii cu nursing specific - Asistența perinatală cu nursing specific - Sarcina patologică și urgențe obstetrică-ginecologice cu nursing specific - Sănătatea reproducției - Dermatovenerologie cu nursing specific - Neurologie, sănătate mintală și narcologie cu nursing specific - Geriatrie și îngrijiri calificative la vârstnici - Asistența medicală primară cu nursing comunitar și îngrijiri la domiciliu. - Îngrijiri paliative - Boli metabolice cu nursing specific - Bazele reabilitării medicale
GPS3. Participarea în diagnosticarea medicală și tratamentul.	Cunoașterea: - Semnelor și sindroamelor principale în afecțiunile /patologiile somatice, chirurgicale, pediatrie, obstetricale, ginecologice, contagioase, neuropsihice, dermatovenerologice. - Problemelor de sănătate și priorizarea lor. - Componentelor diagnosticului de nursing, obiectivelor și intervențiilor asistentului medical. - Componentelor examenului paraclinic: de laborator, instrumental și funcțional.	Capacitatea de a: - Participa la procesul de diagnosticare medicală și realizare a măsurilor curative în echipa multidisciplinară. - Participa la pregătirea pacientului pentru examinare clinică, paraclinică de laborator, instrumentală și funcțională. - Utiliza metodele moderne de recoltare, documentare și transportare a produselor biologice și patologice pentru investigații de laborator (microbiologice, bacteriologice, parazitologice, genetice, clinice, biochimice). - Identifica problemele de sănătate și a aplica măsurile de	Pregătește pacientul și necesarul pentru recoltarea, ambalarea, documentarea, transportarea prelevatelor; reorganizează locul conform protocoalelor/algoritmilor deprinderilor practice. Realizează interdependent măsurile de îngrijire/tratament conform indicațiilor medicale.	- Comunicare și psihologie medical - Utilizarea calculatorului și tehnologia comunicațiilor în specialitate - Limba străină cu terminologie medical - Bazele științei nursing - Tehnici generale de îngrijiri medicale - Îngrijiri medicale individualizate - Bacteriologie, virologie și parazitologie medicală - Genetica medical. - Parazitologie clinică - Farmacologie generală - Limba latină cu terminologie medical - Anatomia și fiziologia omului I, II - Epidemiologie - Biochimie clinic - Bazele reabilitării medicale - Semiologia bolilor

	îngrijiri/tratament al bolnavului cu diverse patologii ale sistemelor și organelor. – Aplica managementul cazului de accident prin expunere la sânge (expunere cutanată, percutană, a mucoaselor), pentru toate tipurile de administrare a medicamentelor, efectuarea perfuziilor, trans-fuziilor, efectuarea de pansamente, efectuarea cateterismului uretro-vezical, spălături, clisme, asistarea în intubația gastro-duodenală, dez-obstrucția căilor aerie-ne, intubația orona-zotraheală, oxigeno-terapie, resuscitare cardio-respiratorie, plan de secvență intervenții pre/posto-operatorii. – Aplica intervențiile autonome, delegate și planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților. – Gestionarea medicamentelor, materialele consumabile și deșeurile.	interne și pneumologie cu nursing specific - Cardiologie și reumatologie cu nursing specific - Gastroenterologie și hepatologie cu nursing specific - Nefrologia și hematologia cu nursing specific - Endocrinologie și alergologie cu nursing specific - Boli infecțioase cu nursing specific I, II - Chirurgie generală cu nursing specific - Semiologie chirurgicală cu nursing specific - Patologia chirurgicală vasculară, cranio-facială și toracică cu nursing specific - Patologia chirurgicală abdominală și a aparatului locomotor cu nursing specific - Oftalmologie cu nursing specific - Otorinolaringologie cu nursing specific - Puericultura și neonatologia cu nursing specific - Pediatria generală cu nursing specific I - Pediatria generală cu nursing specific II - Maladii infecțioase la copii cu nursing specific - Anestezie și terapie intensivă cu îngrijirea bolnavului critic - Sarcina patologică și urgențe obstetrică-ginecologice cu nursing specific - Asistența perinatală cu nursing specific - Sănătatea reproducției - Dermatovenerologie cu nursing specific - Boli metabolice cu nursing specific - Geriatrie cu îngrijiri calificate la vârstnici - Neurologie, sănătate mintală și narcologie cu nursing specific - Asistența medicală primară cu nursing
--	--	---

				comunitar și îngrijiri la domiciliu - Îngrijiri paliative - Sănătatea mediului - Medicina ocupațională - Ecologia umană - Bazele reabilitării medicale - Imagistica și radiologie
GPS4. Selectarea, implementarea și evaluarea îngrijirilor.	Cunoașterea: - Componentelor planului de îngrijire. - Problemelor de sănătate și obiectivelor de îngrijire în patologiile somatice, chirurgicale, pediatrice, obstetricale, ginecologice, contagioase, neuropsihice, oftalmologice, ORL. - Intervențiilor autonome și delegate al asistentului medical în diverse stări patologice acute și cronice, cât și complicațiile somatice, chirurgicale, pediatrice, obstetricale, ginecologice, contagioase, neuropsihice, oftalmologice, ORL. - Procedeele de evaluare și monitorizare a stării pacientului. - Măsurilor de îmbunătățire a calității serviciilor de îngrijiri medicale acordate.	Capacitatea de a: - Recunoaște și aplica intervențiile de îngrijire în diverse stări patologice acute și cronice, complicațiile posibile, dizabilitățile și limitările fizice sau psihice temporare. - Respecta normele de supraveghere, prevenire și control ale infecțiilor nosocomiale conform documentelor normative. - Planifica, selecta și aplica măsurile de îngrijire în condiții de staționar și la nivel de comunitate. - Aplica intervențiile conform obiectivelor stabilite, tipului de intervenție și duratei necesare de îngrijire. - Comunica eficient cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacientului în dependență de vârstă, caz, diagnostic, situație clinică. - Evalua rezultatele îngrijirilor și a ajusta continuu îngrijirile la necesitățile pacienților. - Promova modul sănătos de viață în prevenirea îmbolnăvirilor și menținerea sănătății. - Analiza calitatea asistenței medicale acordate în vederea îmbunătățirii performanțelor profesionale. - Îngriji pacienții paliativi și în stadiul	Elaborează și aplică planul de îngrijiri cu evaluarea finalităților îngrijirilor.	- Comunicare și psihologie medicală - Anatomia și fiziologia omului I, II - Igienă generală - Igiena copilului și adolescentului - Bazele științei nursing - Tehnici generale de îngrijiri medicale - Îngrijiri medicale individualizate - Bacteriologie, virologie și parazitologie medicală - Farmacologie generală - Epidemiologie - Semiologia bolilor interne și pneumologie cu nursing specific - Cardiologie și reumatologie cu nursing specific - Gastroenterologie și hepatologie cu nursing specific - Nefrologia și hematologia cu nursing specific - Endocrinologie și alergologie cu nursing specific - Asistența medicală primară cu nursing comunitar și îngrijiri la domiciliu - Boli infecțioase cu nursing specific I, II - Chirurgie generală cu nursing specific - Semiologie chirurgicală cu nursing specific - Patologia chirurgicală vasculară, cranio-facială și toracică cu nursing specific - Patologia chirurgicală abdominală și a aparatului locomotor cu nursing specific - Oftalmologie cu nursing specific - Otorinolaringologie cu

		terminal.		nursing specific - Puericultura și neonatologia cu nursing specific - Pediatria generală cu nursing specific I - Pediatria generală cu nursing specific II - Asistența perinatală cu nursing specific - Maladii infecțioase la copii cu nursing specific - Sarcina patologică și urgențe obstetrică-ginecologice cu nursing specific - Sănătatea reprodu-cerii - Dermatovenerologie cu nursing specific - Boli metabolice cu nursing specific - Geriatrie și îngrijiri calificative la vârstnici - Neurologie, sănătate mintală și narcologie cu nursing specific - Anestezie și terapie intensivă cu îngrijirea bolnavului critic - Îngrijiri paliative - Controlul și supravegherea infec-țiilor nosocomiale - Siguranța pa-cienților - Promovarea sănă-tății - Nutriția umană și siguranța alimentelor. - Boli metabolice cu nursing specific - Managementul pro-iectelor de sănătate - Ecologia umană - Bazele reabilitării medicale
GPS5. Inițierea în mod independent a măsurilor imediate pentru menținerea în viață și aplicarea măsurilor în situații de criză sau catastrofă conform Protocoalelor Clinice Naționale.	Cunoașterea: - Semnelor și sindroamelor acute și complicațiilor posibile în patologiile somatice, chirurgicale, pediatrie, obstetrical, gineco-logice, contagioase, neuropsihice, oftalmologice, ORL. - Algoritmului asistenței medicale de urgență în stările de urgență somatice, chirurgicale, pediatrie, obstetrical, ginecologice, conta-	Capacitatea de a: - Aplica tehnicile de evaluare a parametrilor vitali. - Realiza asistența de urgență adecvată situațiilor medicale. - Stabili intervențiile și a aplica tehnicile medicale în situații de calamități naturale și sociale.	Evaluează și menține indicii vitali cu aplicarea măsurilor de asistență medicală de urgență la etapa prespitalicească și în condiții de staționar/ ambulator.	- Comunicare și psihologie medicală - Anatomia și fiziologia omului II - Bacteriologie, virusologie și parazitologie medicală - Farmacologie generală - Tehnici generale de îngrijiri medicale - Îngrijiri medicale individualizate - Biochimie clinică - Anestezie și terapie intensivă cu îngrijirea bolnavului critic - Semiologia bolilor interne și pneumologie cu

	gioase, neuro-psihiice, oftalmo-logice, ORL. - Manevrelor de resuscitare cardio-respiratorie în diverse stări medico-chirurgicale. - Managementului cazului în calamități naturale, biologice și sociale.		nursing specific - Cardiologie și reumatologie cu nursing specific - Gastroenterologie și hepatologie cu nursing specific - Nefrologia și hematologia cu nursing specific - Endocrinologie și alergologie cu nursing specific - Boli infecțioase cu nursing specific I, II - Chirurgie generală cu nursing specific - Semiologie chirurgicală cu nursing specific - Patologia chirurgicală vasculară, cranio-facială și toracică cu nursing specific - Patologia chirurgicală abdominală și a aparatului locomotor cu nursing specific - Oftalmologie cu nursing specific - Otorinolaringologie cu nursing specific - Puericultura și neonatologia cu nursing specific - Pediatria generală cu nursing specific I - Pediatria generală cu nursing specific II - Maladii infecțioase la copii cu nursing specific - Sarcina patologică și urgențe obstetrică-ginecologice cu nursing specific - Sănătatea reproducției - Geriatrie cu îngrijiri calificate la vârstnici - Otorinolaringologie cu nursing specific - Oftalmologie cu nursing specific - Neurologie, sănătate mintală și narcologie cu nursing specific - Asistența medicală primară cu nursing comunitar și îngrijiri la domiciliu - Medicina calamităților și protecția civilă - Imagistica radiologie
--	---	--	---

Nota: Aceste activități se efectuează în funcție de domeniul de activitate profesională și dotarea instituției medicale unde î-și desfășoară activitatea *asistentul medical*.

3.3. CORELAȚIA REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII – CURRICULUM

Nr crt	Module/ Discipline (cu specificarea codurilor)	Credite	Competențe profesionale generale și specifice							
			CPG 1	CPG 2	CPG 3	CPS 1	CPS 2	CPS 3	CPS 4	CPS 5
Componenta de formare a competențelor profesionale generale										
1.	G.03. Comunicare și psihologie medicală O.001	2			*	*	*	*	*	*
2.	G.05. Limba străină cu terminologie medicală O.002	2			*	*		*		
3.	G.08. Utilizarea calculatorului și tehnologia O.003 comunicațiilor în specialitate	2	*				*	*		
4.	G.09. Medicina calamităților și protecția civilă O.004	2	*							*
Componenta de orientare socio-umanistică										
5.	U.03. Filosofie O.005	2	*			*				
6.	U.03. Sociologie și legislație în sănătate O.006	2	*			*				
7.	U.04. Limba latină cu terminologie medicală O.007	2		*				*		
8.	U.03 Bazele antreprenoriatului O.008	2	*		*					
Componenta fundamentală										
9.	F.01. Anatomia și fiziologia omului I O.009	3				*		*	*	
10.	F.01. Igienă generală O.010	3				*	*		*	
11.	F.02. Anatomia și fiziologia omului II O.011	5				*	*	*	*	*
12.	F.01.O.0 Bacteriologie, virusologie și parazitologie 12 medicală	3					*	*	*	*
13.	F.03. Bazele științei nursing O.013	5			*	*	*	*	*	
14.	F.04. Farmacologie generală O.014	3						*	*	*
15.	F.04. Tehnici generale de îngrijiri medicale O.015	5				*	*	*	*	*
16.	F.05. Îngrijiri medicale individualizate O.016	5					*	*	*	*
17.	F.07. Genetica medicală O.017	2					*	*		
18.	F.07. Medicina socială și management O.018	2	*			*				

Componenta de specialitate									
19.	S.05. Semiologia bolilor interne și pneumologie O.019 cu nursing specific	3			*	*	*	*	*
20.	S.06. Cardiologie și reumatologie cu nursing O.020 specific	4			*	*	*	*	*
21.	S.06. Chirurgie generală cu nursing specific O.021	3			*	*	*	*	*
22.	S.06. Puericultura și neonatologia cu nursing O.022 specific	4			*	*	*	*	*
23.	S.07. Gastroenterologie și hepatologie cu nursing O.023 specific	4			*	*	*	*	*
24.	S.07. Semiologia chirurgicală cu nursing specific O.024	5			*	*	*	*	*
25.	S.07. Pediatria generală cu nursing specific I O.025	4			*	*	*	*	*
26.	S.07. Asistența perinatală cu nursing specific O.026	5			*	*	*	*	*
27.	S.08. Nefrologia și hematologia cu nursing O.027 specific	3			*	*	*	*	*
28.	S.08. Patologia chirurgicală vasculară, cranio- O.028 facială și toracică cu nursing specific	3			*	*	*	*	*
29.	S.08. Pediatria generală cu nursing specific II O.029	3			*	*	*	*	*
30.	S.08. Sarcina patologică și urgențe obstetrică- O.030 ginecologice cu nursing specific	4			*	*	*	*	*
31.	S.08. Asistența medicală primară cu nursing O.031 comunitar și îngrijiri la domiciliu	3			*	*	*	*	*
32.	S.09. Endocrinologie și alergologie cu nursing O.032 specific	3			*	*	*	*	*
33.	S.09. Patologia chirurgicală abdominală și a O.033 aparatului locomotor cu nursing specific	5			*	*	*	*	*
34.	S.09. Maladii infecțioase la copii cu nursing O.034 specific	4			**	*	*	*	*
Componenta opțională de specialitate									
35.	S.07.A.0 Neurologie, sănătate mintală și narcologie 35 cu nursing specific	3			*	*	*	*	*
36.	Biochimie clinică						*		*
37.	S.07.A.0 Boli infecțioase cu nursing specific I	3			*	*	*	*	*
38.	36 Medicina ocupațională		*				*		
39.	Oftalmologie cu nursing specific	2			*	*	*	*	*
40.	S.08. Managementul proiectelor de sănătate A.037				*			*	
41.	Otorinolaringologie cu nursing specific	2			*	*	*	*	*
42.	S.08. Parazitologie clinică A.038					*	*		
43.	Boli infecțioase cu nursing specific II	3			*	*	*	*	*

44.	S.08.A.0 39	Boli metabolice cu nursing specific			*		*	*	*			
45.	S.08. A.040	Dermatovenerologie cu nursing specific	3			*	*	*	*	*		
46.		Igiena copilului și adolescentului				*	*	*		*		
47.	S.09.	Îngrijiri paliative	3			*		*	*	*		
48.	A.041	Sănătatea mediului				*			*			
49.	S.09. A.042	Anestezie și terapie intensivă cu îngrijirea bolnavului critic	3			*			*	*	*	
50.		Ecologia umană		*					*	*		
51.	S.09.	Bazele reabilitării medicale	4				*	*	*	*		
52.	A.043	Epidemiologie		*			*	*	*	*		
Componenta la libera alegere												
53.	S.09.	Istoria medicinei	2		*	*						
54.	L.044	Limba română cu terminologie medicală					*	*				
55.		Pedagogie		*	*	*						
56.	S.09.	Controlul și supravegerea infecției nosocomiale	2	*		*				*		
57.	L.045	Promovarea sănătății		*	*	*				*		
58.		Imagistica și radiologie							*		*	
59.		Sănătatea reproducerii			*	*	*	*	*	*	*	
60.	S.09.	Siguranța pacienților	2	*		*				*		
61.	L.045	Nutriția umană și siguranța alimentelor.			*	*	*			*		
62.		Geriatrică și îngrijiri calitative la vârstnici			*	*		*	*	*	*	

Note: Acumularea creditelor de studiu este în funcție de numărul de cursuri aprobate.

Note: Acumularea creditelor de studii este realizată prin evaluări succesive a unităților de curs, inclusiv disciplinelor la libera alegere și a stagiilor de practică, prevăzute în planul de învățământ, numărul total de credite pentru trei ani de studii fiind 180.

Unitățile de curs la *libera alegere* asigură extinderea cunoștințelor și dezvoltarea unor aptitudini ale elevilor în domeniul de formare profesională ales sau în alte domenii adiacente. Unitatea de curs la *libera alegere* din momentul alegerii devine *obligatorie*. Pentru unitățile de curs la libera alegere se alocă credite supra numărului total prevăzut.

Stagiile de practică sunt realizate pe parcursul a trei ani de studii și sunt creditate cu 37 de credite.

Probei de absolvire i se acordă 5 credite.

Capitolul 4. CONDIȚII ȘI MODALITĂȚI DE OBTINERE A CALIFICĂRII

Procesul de instruire la programul de formare profesională la Specialitatea 91310 *Îngrijirea bolnavilor*, calificarea *Asistent medical* este organizat cu aplicarea Sistemului Național de Credite de Studii Transferabile (SNCS), elaborat în baza Sistemului European de Credite pentru Formarea Profesională (ECVET), determinat de prevederile Codului Educației al RM (Cod nr.152 din 17.07.2014), Cadrului Național al Calificărilor din RM, Clasificatorului ocupațiilor din Republica

Moldova, Nomenclatorului domeniilor de formare profesională ai specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, Regulamentului de organizare a ÎPT postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza SCST.

Planul de învățământ la programul de formare *Asistent medical* este proiectat reieșind din Planul - cadru pentru ÎPT în baza SCST, Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza SCST, corespunde Profilului ocupațional, elaborat în conformitate cu Metodologia de elaborare a calificărilor profesionale (OMECC nr.217/2018).

Planul de învățământ la calificarea *Asistent medical* va include 180 de credite.

Creditele sunt alocate pentru fiecare unitate de curs, pentru stagiile de practică, examenele de absolvire și exprimă volumul de muncă sub toate aspectele (activități didactice, inclusiv lucrul individual). Creditele se acumulează pe parcursul semestrelor și anilor de studii, constituie 60 de credite anual și 30 de credite semestrial, care sunt proporțional repartizate pe ani de studii și semestre.

Elevii care au realizat integral Planul de învățământ sunt admiși la susținerea examenului de calificare prin ordinul directorului, în baza deciziei Consiliului profesoral. Examenul de calificare are caracter complex, multidimensional și se realizează etapizat.

Capitolul 5. CRITERII DE EVALUARE A CALIFICĂRII ASISTENT MEDICAL

Nr. crt	Criterii	Descriptori
1.	Condiții de admitere pentru evaluarea finală	Dreptul de a susține Examenul de calificare îl au candidații care au finalizat integral programul de formare profesională, cu situația academică încheiată, în conformitate cu prevederile Planului de învățământ în vigoare, pentru programul de formare și promoția respective.
2.	Modalitatea de evaluare finală	Examen de calificare.
3.	Condiții de realizare a evaluării finale (se indică, după caz, condițiile specifice)	Evaluarea competențelor profesionale, solicitate absolventului la programul de formare profesională, conform Cadrului Național al Calificărilor din Republica Moldova, se realizează prin intermediul Examenului de calificare. Examenul de calificare se realizează în instituția de învățământ prin proba scrisă, proba practică, proba orală. Examenul se organizează conform prevederilor curriculare aprobate de MECC și MSMPS, în scopul evaluării finalităților de studiu/rezultatelor învățării acestora, conform CNCRM și certificării competențelor profesionale printr-un act de studii. Examenul de calificare se organizează și se desfășoară în baza următoarelor principii: - <i>Evaluare validă</i> - toate părțile au încredere că prin calificarea atribuită, candidatul a atins nivelul de cunoștințe, abilități și competențe descrise în rezultatele învățării conform calificării. - <i>Evaluare credibilă</i> - candidații cu aceeași calificare, care au atins același standard, indiferent de instituția în care au învățat, de resursele de care au beneficiat și indiferent de perioada de desfășurare a evaluării. - <i>Evaluare transparentă și echitabilă</i> - competențele profesionale sunt evaluate în mod echitabil. - <i>Evaluare accesibilă</i> - candidații sunt siguri că pot fi admiși la evaluare, indiferent de circumstanțele lor personale.

		- <i>Evaluare ușor de gestionat</i> - procesele și sarcinile trebuie concepute astfel, încât evaluarea să poată fi efectuată eficient din punctul de vedere a costurilor și rezultatelor. Examenul de calificare poate fi organizat prin proba de evaluare: în scris, practic, oral, prin susținerea unei activități specifice domeniului de formare profesională, astfel încât să fie evaluate finalitățile de studiu/rezultatele învățării conform CNC. Subiectele se elaborează de Comisii de elaborare a subiectelor, formate din cadre didactice, certificate prin formare continuă în domeniul evaluării finalităților de studii în IPT și reprezentanți ai agenților economici din domeniul calificării.
4.	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în evaluare	Dreptul de a susține Examenul îl au candidații care au finalizat integral programul de formare profesională la calificarea <i>asistent medical</i>, în conformitate cu prevederile Planului de învățământ în vigoare. Subiectele cuprind materia studiată la unitățile de curs fundamentale și de specialitate și impun candidaților demonstrarea capacităților de aplicare, analiză, sinteză, de generalizare și abstractizare. Subiectele incluse în cadrul Examenului, întrunesc cumulativ următoarele condiții: - se stabilesc în conformitate cu curriculum-ul programului de formare profesională; - se referă la cunoștințe conceptuale, abilități cognitive, rezolvare de probleme; - asigură cuprinderea echilibrată, dar consistentă, a competențelor esențiale pentru calificarea profesională; - au un grad de complexitate corespunzător programului de formare profesională; - sunt realizate în timpul alocat. Proba scrisă se realizează în baza unui test integrat elaborat în baza matricii de specificații și conține diferite tipuri de itemi de la unitățile de curs fundamentale și de specialitate. Testul evaluează competențele cognitive ale absolvenților și include 70-80% din conținuturile studiate. Proba practică se desfășoară în săli de simulare, dotate cu simulatoare, manechine, utilaj pentru realizarea manevrelor practice etc., care asigură condiții maximal similare de activitate/muncă în instituțiile medicale. Proba orală are ca scop evaluarea atitudinilor și comportamentelor, ca parte integrală a competențelor profesionale.
5.	Cerințe generale față de evaluatori	Componenta Comisiei de evaluare și calificare se aprobă prin ordinul directorului instituției de învățământ cu o lună până la Examenul de calificare. Comisia de evaluare și calificare este formată din specialiști din domeniul practic, categoria întâi și superioară în specialitate și cadre didactice, profesori de specialitate din domeniul calificării, deținători de grade didactice, formați în domeniul evaluării finale. Comisia de calificare și evaluare are funcția de a evalua cunoștințele, abilitățile, atitudinile, competențele candidaților și de a conferi calificarea corespunzătoare în conformitate cu prevederile Cadrului Național al Calificărilor.
6.	Cerințe generale față de atribuirea cali-	Ordinul de atribuire a calificării se emite în baza deciziei Comisiei de evaluare și calificare. Candidații care au promovat Examenul la programul

	ficării	de formare calificarea <i>asistent medical</i> li se eliberează Diploma de studii profesionale cu Suplimentul descriptiv al Diplomei conform modelului aprobat de MECC.
--	---------	---

Capitolul 6. ASIGURAREA CALITĂȚII

Asigurarea calității formării profesionale a *asistentului medical* este realizată în baza standardelor de acreditare și a *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 616/2016.

Asigurarea calității procesului educațional la programul de formare profesională *Asistent medical* este centrată pe rezultatele formării profesionale inițiale, acestea fiind exprimate în termeni de cunoștințe, atitudini, competențe și valori care se obțin prin parcurgerea și finalizarea programului de studii. Instituția care prestează servicii educaționale, este responsabilă de asigurarea calității programului de formare profesională indiferent de statutul ei juridic și reprezintă garantul calității formării profesionale a viitorului angajat din domeniul sănătății. Calitatea formării profesionale este asigurată prin următoarele procese:

- planificarea activităților de prestare a serviciilor educaționale;
- monitorizarea proceselor didactice;
- evaluarea internă a rezultatelor proceselor didactice;
- evaluarea externă a rezultatelor proceselor didactice;
- îmbunătățirea continuă a serviciilor educaționale oferite în cadrul programului de formare profesională.

Calitatea programului de formare *asistent medical*, oferit de instituțiile prestatoare de servicii educaționale, este evaluată intern și extern prin standarde de acreditare, criterii și indicatori de performanță. Evaluarea internă a calității programului de formare profesională se realizează de către structuri instituționale de asigurare a calității – Comisia de Evaluare Internă și Asigurare a Calității (CEIAC). Evaluarea externă a calității este realizată de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), precum și de alte structuri abilitate.

Instituțiile cu responsabilități în asigurarea calității în învățământul profesional tehnic, precum ANACEC și MECC vor oferi sprijin instituțiilor de învățământ profesional tehnic în procesul de asigurare a calității, vor monitoriza și evalua extern calitatea, vor valida rezultatele procesului de autoevaluare internă și vor aproba planul de măsuri corective elaborat de instituțiile evaluate.

Anexa nr.3
la ordinul Ministerului Sănătății,
Muncii și Protecției Sociale
nr. 264 din 14.08 2018

Corespunde originalului

PROFILUL OCUPAȚIONAL

91310. Specialitatea ÎNGRIJIREA BOLNAVILOR

Calificarea ASISTENT MEDICAL

Elaborat de Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”

I. GRUPUL DE LUCRU:

1. **Negrean Mariana**, director adjunct pentru instruirea practică, grad managerial I, grad didactic superior, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, coordonator de grup
2. **Stempovskaia Elena**, doctor în psihopedagogie specială, conferențiar universitar USP „Ion Creangă”, Președintele Asociației Nursing din Moldova, asistent medical categorie superioară în specialitate
3. **Grecu Ala**, director Nursing, IMSP Institutul Oncologic, asistent medical categorie superioară în specialitate
4. **Abdurahmanova Zinaida**, asistentă medicală principală în pediatrie, IMSP Institutul Mamei și Copilului, categorie superioară în specialitate
5. **Comerzan Alina**, asistentă medicală principală, IMSP SCM „Sfântul Arhangel Mihail”, categorie superioară în specialitate

II. DATA ELABORĂRII 25.05 2018

III. DESCRIEREA CALIFICĂRII

Asistentul medical este specialistul cu studii medicale postsecundare, care activează în instituțiile medico-sanitare publice și private, acordă servicii de îngrijiri individualizate, orientate spre persoană în plan preventiv, reabilitativ, curativ, paliativ, în condiții de staționar, AMP și comunitate, repartizate după responsabilitate autonomă, delegată, interdependentă și interdisciplinară.

Asistentul medical își asumă responsabilitatea pentru planificarea și gestionarea îngrijirilor medicale pacienților, inclusiv supravegherea altor lucratori de îngrijire din sistemul sănătății, activând în mod autonom sau delegat în cadrul echipei multidisciplinare cu medici și alte persoane în aplicarea practica a măsurilor de diagnostice și curative, preventive, reabilitative și paliative.

Competențele profesionale ale *asistentului medical* sunt racordate la prevederile *Directiva UE și a Consiliului European de recunoaștere a calificării profesionale* (2013/55/UE din 20.11.2013), *Ghidul EFN* pentru implementarea Articolului 31 al Directivei 2013/55/UE, *Direcțiile Strategice Europene pentru fortificarea nursing-ului și moșitului în vederea realizării Obiectivelor Strategiei Sănătate-2020*.

Calificarea obținută în cadrul domeniului este relevantă pe piața muncii pentru nivelul IV (ISCED) și permite specialistului să activeze în calitate de asistent medical atât în cadrul echipei *multidisciplinare*, cât și să coordoneze o echipa medicală, asigurând asistența medicală globală, inclusiv educația pentru sănătate a indivizilor și a grupurilor mici în cadrul instituțiilor sanitare sau al colectivității.

Specialistul *asistentul medical* are un rol important în sistemul de sănătate și prestează

- planificarea, organizarea și punerea în aplicare a îngrijirilor orientate spre pacient în baza cunoștințelor și competențelor dobândite cu asigurarea calității îngrijirilor, consilierea și sprijinul pacientului și a membrilor familiei lui;
- identificarea situațiilor de îngrijire și stabilirea în mod independent a asistenței medicale necesare în baza cunoștințelor teoretice și clinice științific argumentate;
- aplicarea principiilor de îngrijire în baza criteriilor ce țin de cadrul juridic, economic și ecologic;
- participarea în diagnosticarea medicală și tratament;
- selectarea, implementarea și evaluarea îngrijirilor;
- inițierea în mod independent a măsurilor imediate pentru menținerea în viață și aplicarea măsurilor în situații de criză sau catastrofă conform Protocoalelor Clinice Naționale;
- colaborarea și comunicarea profesională eficient cu reprezentanții altor profesii din domeniul sănătății;
- autoinstruirea și educația profesională continuă, promovarea imaginii pozitive și a dezvoltării profesiei de asistent medical în contextul social.

IV. ARTIBUȚII ȘI SARCINI DE LUCRU

Atribuții	Sarcini de lucru
1. Asigurarea respectării TSSM.	1.1. Respectarea normelor de securitate și protecție în muncă conform legislației în vigoare.
	1.2. Respectarea normelor tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în instituțiile medicale conform legislației în vigoare.
	1.3. Respectarea măsurilor de precauție universală în activitatea medicală profesională.
	1.4. Respectarea echipamentului de protecție prevăzut de regulamentul de ordine internă.
	1.5. Schimbarea echipamentului de protecție ori de câte ori este nevoie, pentru păstrarea igienei și a aspectului estetic personal.
	1.6. Respectarea principiilor generale pentru utilizarea echipamentului de protecție.
	1.7. Utilizarea echipamentului de protecție în corespundere cu procedeele efectuate și forma de contact cu pacientul.
	1.8. Respectarea metodologiei de supraveghere și control a accidentelor cu expunere la produsele biologice.
	1.9. Aplicarea managementului cazului de accident prin expunere la sânge (expunere cutanată, expunere percutană, expunere a mucoaselor), pentru toate tipurile de administrare a medicamentelor, efectuare a perfuziilor, transfuziilor, pansamentelor, cateterismului uretro-vezical, spălături, clismelor, intubație gastroduodenală, dezobstrucție a căilor aeriene, intubație oronazotraheală, oxigenoterapie, secvențelor de resuscitare cardio-respiratorie, intervențiilor pre/postoperatorii.
	1.10. Favorizarea măsurilor de securitate în activitatea profesională cu aparatură și utilaje medicale, utilaje electrice, sursele de gaz metan, sursele de oxigen, substanțe dezinfectante, incendii și calamități naturale.
	1.11. Sesizarea persoanelor responsabile despre apariția defectiunilor apărute la instalațiile sanitare, electrice, de gaz,

	1.12. Respectarea măsurilor de prevenire, supraveghere și control al infecțiilor intraspitalicești și nosocomiale.
	1.13.Efectuarea sistematică a examenului medical pentru menținerea sănătății proprii.
	1.14.Participarea alături de alte categorii profesionale la protejarea mediului ambiant.
2. Gestionarea actelor și documentelor medicale	2.1.Respectarea Regulamentelor de ordin intern, Protocoalelor naționale și instituționale, Procedurilor Operaționale, ordinilor MSMPS RM cu privire la activitatea instituțiilor medicale.
	2.2.Aplicarea prevederilor <i>Politicii Naționale pentru Securitatea Injectiilor</i> , aprobată prin Hotărârea Colegiului MS din 17.08.2004.
	2.3.Aplicarea în activitatea cotidiană a măsurilor și metodelor de dezinfecție conform recomandărilor <i>Ghidului de supraveghere și control a infecțiilor nozocomiale</i> și al altor ordine în vigoare.
	2.4.Înregistrarea datelor de identitate a pacientului în documentația medicală și în sistemul informațional al instituției.
	2.5.Completarea foaiei de observație/cartei medicale de ambulator.
	2.6.Asigurarea consemnării refuzului pacientului pentru internare.
	2.7.Asigurarea consemnării acordului pacientului pentru examinări cu caracter invaziv.
	2.7. Consemnarea blancurilor de trimitere al probelor biologice și patologice la laborator.
	2.8.Consemnarea blancurilor de trimitere al pacienților la diverse explorări instrumentale, funcționale și cu radionucleizi.
	2.10.Completarea documentației medicale cu privire la rezultatele procedurilor de explorări paraclinice a pacientului în limita competențelor profesionale.
	2.11.Completarea bonurilor personalizate cu privire la medicația prescrisă, consumabilele și produsele parafarmaceutice, inclusiv și în varianta digitală (SIA).
	2.12.Asigurarea calității evidenței rezultatelor investigațiilor în documentația medicală a pacientului.
	2.13.Asigurarea consemnării rezultatelor investigațiilor în documentația medicală a pacientului.
	2.14.Asigurarea calității păstrării rezultatelor investigațiilor în documentația medicală a pacientului.
	2.15.Asigurarea corectitudinii datelor înregistrate în foaia de observație a pacientului, în raportul de serviciu sau în alte documente.
	2.16.Îndeplinirea responsabilităților profesionale în cazul utilizării soft-urilor profesionale (TIC).
3. Organizarea procesului și locului de muncă.	3.1. Stabilirea relațiilor optime de lucru cu echipa medicală, cu pacientul, membrii familiei, însoțitorii.
	3.2. Comunicarea impatică, eficientă și tolerantă cu toți actorii echipei interdisciplinare în activitatea sa profesională.
	3.3.Participarea la organizarea activităților de consiliere psihologică de reducere a stresului și de depășire a momentelor/situațiilor de criză/conflict

	responsabilităților profesionale conform legislației în vigoare. 3.5. Respectarea structurii și principiilor de organizare a activităților din secție/departament conform profilului instituției medicale. 3.6. Respectarea managementului funcțional din secție/departamente (în funcție de specific) pentru personal, medicamente, laborator, lenjerie, alimente, vizitatori. 3.7. Transmiterea (verbală /scrisă) a fiecărui pacient și a serviciului în cadrul raportului de tură. 3.8. Preluarea (verbală/scrisă) a fiecărui pacient și a serviciului în cadrul raportului de tură. 3.9. Consemnarea în raportul de predare/primire a planului de îngrijire și tratamentului efectuat în timpul serviciului, eventualele modificări în starea pacientului, parametrii funcțiilor vitale și orice alt eveniment petrecut în secție /compartiment. 3.10. Coordonarea activităților desfășurate de personalul din subordine. 3.11. Efectuarea activități profesionale globale în condiții de igienă, aseptie, dezinfecție, sterilizare.
4. Asigurarea securității și integrității pacientului.	4.1 Respectarea drepturilor pacientului. 4.2. Respectarea secretului profesional și a confidențialității informației medicale. 4.3. Solicitarea asistenței organelor abilitate pentru identificare în cazul pacienților inconștienți, fără acte, familie sau aparținători. 4.4. Informarea pacientului despre consecințele refuzului pentru internare. 4.5. Instituirea măsurilor de izolare în cazul internării pacienților suspecti de boli infecto-contagioase. 4.6. Însotirea pacientului la investigații/tratament în condiții de securitate adaptate la starea acestuia. 4.5. Respectarea voinței și dreptului pacientului de a înceta sau refuza efectuarea tratamentului cu excepția cazurilor de forță majoră și anunță medicul curant. 4.6. Garantarea calității actului medical aplicat pacienților. 4.7. Contribuirea la dezvoltarea mediului și climatului ambiental optim de confort și siguranță pentru pacient. 4.8. Evaluarea pacientului conform prescripțiilor medicale întru asigurarea volumului deplin al serviciilor medicale oferite. 4.9. Monitorizarea siguranței pacientului în perioada postadministrare a substanțelor medicamentoase. 4.10. Comunicarea medicului despre simptomele și starea pacientului postadministrare a substanțelor medicamentoase. 4.11. Anunțarea administrației secției, instituției medicale (instituții publice) despre cazurile de neglijență a mamelor (părinților), cazurile de violență asupra copiilor/maturilor din partea părinților, rudelor, maturilor.
5. Asigurarea procesului de internare, primire și externare a pacientului.	5.1. Respectarea modalităților și criteriilor de internare în conformitate cu statutul și tipul de asigurare, starea pacientului și patologia prezentată. 5.2. Informarea pacientului, familiei sau reprezentantului legal cu privire la Regulamentul de ordine internă a instituției

	5.3. Informarea pacientului, familiei sau reprezentantului legal despre termirii de internare/externare.
	5.4. Determinarea datelor antropometrice ale pacientului.
	5.5. Fixarea datelor antropometrice ale pacientului în documentația medicală.
	5.6. Realizarea la necesitate a toaletei personale a pacienților internați.
	5.7. Repartizarea pacientului în secție după caracterul afecțiunii și indicațiile medicului.
	5.8. Internarea sugarilor împreună cu mamele lor pentru a nu întrerupe alăptarea.
	5.9. Însoțirea pacientului internat și însoțitorului acestuia (în funcție de situație) în secție/salon.
	5.10. Informarea pacientului cu privire la structura secției și obligativitatea respectării regimului de ordine internă.
	5.11. Transmiterea lucrurilor personale ale pacientului la garderobă pe bază de inventar.
	5.12. Deparazitarea lucrurilor personale ale pacientului înainte de înmagazinare.
	5.13. Dezinfectarea lucrurilor personale ale pacientului înainte de înmagazinare.
	5.14. Îmbăierea pacientului internat (cu excepția pacienților aflați în stare de comă, șoc, colaps, hemoragii, insuficiență circulatorie etc.)
	5.15. Efectuarea evidenței zilnice a pacienților în secție/departament/instituția medicală.
	5.16. Comunicarea evidenței zilnice a pacienților în secție/departament/instituția medicală.
	5.17. Anunțarea pacientului și aparținătorilor despre termenii de externare/transfer din secție conform stării pacientului și patologiei prezentate.
	5.18. Pregătirea pacientului pentru externare/transfer conform protocolului secției/departamentului.
	5.19. Însoțirea pacientului în caz de transfer în alte secții sau unități sanitare.
	5.20. Însoțirea pacientului până la externarea/părăsirea secției/departamentului în caz de externare.
6. Realizarea îngrijirilor pacientului în funcție de necesități, vârstă, gen și problema de sănătate.	6.1. Organizarea mediului ambiant optim pentru examinarea medicală: luminozitate, temperatură, intimitatea pacientului.
	6.2. Pregătirea psihică și fizică a pacientului pentru examinare clinică.
	6.3. Prezintarea medicului de salon a pacientului pentru examinare.
	6.4. Participarea la vizita medicală.
	6.5. Notarea recomandărilor făcute de către medic în caietul de vizita al secției/departamentului cu privire la îngrijiri medicale.
	6.6. Supravegherea comportamentului pacientului.
	6.6. Evaluarea stării pacientului și a indicilor funcțiilor vitale (temperatură, Ps, TA, FR, PO2, diureză, scaun).
	6.7. Înregistrarea indicilor funcțiilor vitale în documentația medicală.
	6.8. Informarea medicilor cu privire la modificările indicilor funcțiilor vitale (temperatură, Ps, TA, FR, PO2, diureză,

6.9. Asigurarea poziției de confort a bolnavului în pat.
6.10. Efectuarea toaletei igienice zilnice a bolnavului grav.
6.11.Îngrijirea cavității bucale, ochilor, cavității nazale, urechilor, părului și unghiilor, igienei intime la pacienții gravi.
6.12.Supravegherea schimbării sistematice a lenjeriei de corp și de pat de personalul din subordine.
6.13.Coordonarea schimbării sistematice a lenjeriei de corp și de pat a pacientului.
6.14.Participarea la schimbarea sistematică a lenjeriei de corp și de pat.
6.15.Determinarea temperaturii corporale a pacientului.
6.16.Înregistrarea temperaturii corporale a pacientului în foaia de temperatură.
6.17.Observarea simptomelor și stării pacientului.
6.18.Informarea medicul de gardă despre modificarea stării generale și a indicilor vitale a pacientului ori de cate ori este nevoie.
6.19.Înregistrarea simptomelor și stării pacientului în dosarul de îngrijire.
6.20.Indentificarea problemelor de îngrijiri curente ale pacienților în funcție de nevoile perturbate.
6.21.Stabilirea priorităților de îngrijiri curente ale pacientului, conform rolului autonom și delegat.
6.22.Elaborarea planului activităților de îngrijire ale pacientului, conform rolului autonom și delegat.
6.23.Implementarea planului activităților de îngrijire ale pacientului, conform rolului autonom și delegat.
6.24.Evaluarea sistematică a rezultatelor îngrijirilor aplicate.
6.25.Redefinirea obiectivelor pentru obținerea îmbunătățirii stării /însănătoșirii pacientului.
6.26. Aplicarea agenților fizici calzi: compreselor calde, sinapismelor, termoforului.
6.27. Aplicarea agenților fizici reci: prâșnițele reci, punga cu gheață.
6.28. Previnirea escarelor.
6.29. Aplicarea măsurilor curative în escare.
6.30.Supravegherea nou-născuților în secția de lăuzie.
6.31.Evaluarea stării nou-născutului în dependență de problemele de sănătate.
6.32.Prelucrarea bontului ombilical și a plăgii ombilicale.
6.33.Asigurarea îngrijirii zilnice a nou-născutului (prelucrarea igienică a plăgii ombilicale și a tegumentelor, scăldatul copilului, măsurarea temperaturii corporale etc.).
6.34.Supravegherea efectuării de către infirmieră a condițiilor pentru satisfacerea nevoilor fiziologice, poziționării pacientului, toaletei igienice/intime, schimbării lenjeriei de corp/ de pat.
6.35.Recunoașterea criteriilor de delimitare a manifestărilor, semnelor și simptomelor clinice în diverse patologii acute și cronice.
6.36.Acordarea îngrijirilor medicale curative și reabilitative specializate (pediatrice, geriatrie, neurologice, infecto-contagioase, chirurgicale, ginecologice, oncologice, oftalmologice, ORL, dermatovenereologice, etc.)

	6.37. Asigurarea pregătirii preoperatorie a pacientului.
	6.38. Asigurarea îngrijirii postoperatorie a pacientului.
	6.39. Supravegherea modului de desfășurare a vizitelor aparținătorilor, conform regulamentului de ordine internă.
	6.40. Efectuarea triajului pacienților în AMP, Centrele de Sănătate, Centrele medicilor de familie, Oficiile medicilor de familie.
	6.41. Participarea la acordarea îngrijirilor la domiciliu, îngrijirilor geriatrice, îngrijirilor paliative.
	6.42. Instruirea familiei sau aparținătorilor pentru acordarea îngrijirilor medicale la domiciliu, îngrijirilor geriatrice, îngrijirilor paliative etc..
7. Supravegherea alimentației și hidratației pacientului	7.1. Respectarea principiilor generale ale hidratării și alimentației a pacientului.
	7.2. Aplicarea regimurilor alimentare după compoziție, consistență, temperatură, orar de administrare, acțiune asupra PH-ului, rezultate terapeutice și reziduuri.
	7.3. Aplicarea obiectivelor de preparare a alimentelor și tipurile de regimuri dietetice.
	7.4. Pregătirea necesarului pentru alimentația pacienților conform indicațiilor medicului.
	7.5. Aplicarea măsurilor de ordin general pentru hidratarea și alimentarea pacienților conform indicațiilor.
	7.6. Distribuirea meselor/alimentelor în funcție de starea generală și particularitățile pacientului (alimentare artificială, pasivă, activă, paliativă).
	7.7. Observarea apetitului pacientului.
	7.8. Asigurarea alimentării pacientului dependent.
	7.9. Evaluarea zilnică a bilanțului hidric al pacientului.
	7.10. Comunicarea modificărilor bilanțului hidric medicului curant /medicului de gardă.
	7.11. Respectarea cerințelor privind alimentația copilului de diferite vârste.
	7.12. Școlarizarea pacientului și familiei în privința regimului alimentar prescris de medic (ex. restricțiile alimentare), obiectivele regimurilor dietetice și conduita alimentară.
8. Realizarea examinelor clinice și paraclinice de laborator și instrumentale a pacientului.	8.1. Pregătirea psihică a pacientului pentru examinarea clinică, paraclinică instrumentală/funcțională sau eventuale prelevări de produse biologice și patologice.
	8.2. Pregătirea fizică a pacientului, prin tehnici specifice, pentru examinarea clinică, investigații speciale instrumentale/funcționale și de laborator.
	8.3. Aplicarea prevederilor protocoalelor procedurilor pentru tehnici speciale de explorări paraclinice a pacientului (testări biologice, utilizarea substanțor de contrast, izotopilor radioactivi).
	8.4. Asistarea medicului la efectuarea tehnicilor speciale de investigații instrumentale/funcționale și de laborator.
	8.5. Înregistrarea EKG la indicația medicului.
	8.6. Efectuarea testărilor clinice, biochimice, biologice conform prescripțiilor medicului.
	8.7. Etichetarea probelor biologice și patologice.
	8.8. Conservarea (la necesitate) probelor biologice și patologice.

	laborator.
	8.10. Recoltarea materialului biologic pentru determinarea grupei sanguine și Rh-factor în caz de conflict.
	8.11. Pregătirea necesarului pentru inspecția organelor genitale externe, examenul în valve, tactul vaginal, tactul vaginal bimanual, testul Babeș-Papanicolau.
	8.12. Efectuarea inspecției organelor genitale feminine externe.
	8.13. Prelevarea conținutului vaginal pentru examenul bacteriologic, bacterioscopic și testul Babeș-Papanicolau.
	8.14. Organizarea transportării bolnavului în secțiile specializate de investigații paraclinice (secția de imagistică, secția de diagnostică funcțională etc.)
	8.15. Consilierea pacientului în timpul efectuării tehnicilor specifice de examenari de laborator, funcționale, instrumentale și cu radionuclezi.
	8.16. Însoțirea bolnavului în timpul și după evaluările paraclinice efectuate.
	8.17. Monitorizarea pacientului în timpul și pe perioada de postexplorare.
	8.18. Consilierea pacientului după efectuarea tehnicilor specifice de examenari funcționale, instrumentale și cu radionuclezi.
9. Aplicarea activităților terapeutice.	9.1. Informarea pacientului cu privire la modul de administrare, cantitatea, efectul scontat și eventualele efecte secundare.
	9.2. Realizarea algoritmului manevrelor/tehnicilor medicale curative autonom și în colaborare cu alți actori: medic, asistent medical, infirmier, etc.
	9.3. Asistarea medicului în efectuarea tehnicilor speciale (puncții cavitare, sternale etc.) de tratament.
	9.4. Respectarea conform competențelor profesionale și la indicația medicului a protocolului procedurii medicale impusă de starea pacientului/urgența medicală.
	9.5. Efectuarea tehnicilor/procedurilor medicale (inclusiv pansamente) în activitatea terapeutică conform planului de tratament indicat de medic.
	9.6. Respectarea principiilor de igienă în pregătirea și administrarea substanței medicamentoase.
	9.7. Respectarea normelor de administrare a substanțelor medicamentoase: modul de administrare prescris de medic, dozajul, orarul, ordinea de administrare, incompatibilitatea și interacțiunile dintre substanțele medicamentoase, timpii de execuție, frecvența de administrare, contraindicațiile, efectele secundare, eficiența administrării.
	9.8. Administrarea personală a medicației conform prescripției medicale.
	9.9. Administrarea surfactantului la copiii prematuri cu scopul profilaxiei SDR.
	9.10. Monitorizează pacientului în vederea apariției posibilităților manifestări patologice, reacții secundare ale substanței medicamentoase administrate.
	9.11. Raportarea medicului curant/de gardă despre apariția manifestărilor patologice, reacțiilor secundare ale substanței

	9.12.Efectuarea intervențiilor recomandate de medic în cazul apariției eventualelor reacții secundare.
	9.13.Acordarea asistenței medicale de urgență în diverse situații medicale în limita competențelor profesionale.
	9.14.Acordarea asistenței de urgență delegată în lipotemie, colaps, infarct miocardic, edem pulmonar, șoc anafilactic, come, hemoragii nazale, gastrointestinale și pulmonare.
	9.15.Aplicarea măsurilor de asistență medicală de urgență în perioadă de postexplorare.
	9.16.Acordarea primului ajutor medical în situații de urgență, în limita competențelor profesionale indiferent de persoană, loc sau situația în care se găsește.
10. Respectarea normelor de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor nosocomiale conform documentelor normative.	10.1.Aplicarea practicilor bazate pe dovezi în prevenirea apariției/ răspândirii infecțiilor nosocomiale pe toată perioada adresării/internării/aflării în instituția medicală a pacienților.
	10.2.Implementarea practicilor bazate pe dovezi de îngrijirea pacienților în vederea controlului infecțiilor nosocomiale.
	10.3.Menținerea igienei în activitatea profesională conform normelor sanitaro-igienice și antiepidemice a instituției medicale și practicilor de îngrijire adecvate, acordate pacienților.
	10.4.Implementarea tehnicilor aseptice, inclusiv a spălării pe mâini.
	10.5.Monitorizarea proceselor de realizării a tehnicilor aseptice efectuate de subalterni/infirmier.
	10.6.Identificarea infecțiilor nosocomiale, pe care le raportează personalului medical superior și serviciului epidemiologic din instituție.
	10.7.Informarea cu promptitudine a personalului medical superior în legătură cu apariția semnelor de infecție nosocomială la unul dintre pacienții aflați în îngrijirea sa.
	10.8.Asigurarea comunicării prompte a informației instituțiilor de sănătate publică și altor autorități, după caz.
	10.9. Inițierea izolării pacientului, care prezintă semne ale unei boli transmisibile, atunci când medicul nu este momentan disponibil.
	10.10.Obținerea probelor biologice de la toți pacienții, care prezintă semne ale unei boli transmisibile, atunci când medicul nu este momentan disponibil.
	10.11.Limitarea expunerii pacientului la infecții provenite de la vizitatori, personalul spitalului, alți pacienți sau echipamentul utilizat pentru diagnosticare, tratament și îngrijire.
	10.12.Asigurarea curățenii și dezinfecției în saloane.
	10.13.Întreținerea igienică a anturajului pacientului.
	10.14.Aplicarea tuturor măsurilor de asepsie și antisepsie în deservirea anturajului pacientului
	10.15.Asigurarea dizolvării oricărui medicament injectabil și vaccin în limitele stricte a tehnicii aseptice (o seringă cu ac steril de uz unic pentru fiecare flacon cu medicament, vaccin, asigurându-se lipsa contactului dintre ac și oricare suprafață nesterilă).
	10.16.Implementarea aspectelor de securitate a injectiilor, inclusiv în cadrul sistemului de gestionare a deșeurilor

	10.17.Realizarea sterilizării la pupinel, sterilizatorul cu abur sub presiune, sterilizatorul cu oxid de etilenă, sterilizatorul cu abur si formaldehida la temperaturi joase si presiune subatmosferica.
	10.18.Aplicarea metodologiei de investigație-sondaj a cantităților produse pe tipuri de deșeuri.
	10.19. Participarea la completarea bazei de date naționale și a evidenței gestiunii deșeurilor.
	10.20.Evaluarea calității și eficienței regimului sanitaro-antiepidemic în instituțiile medicale prin metode calitative si cantitative.
	10.21. Determinarea calitatității prelucrării instrumentariului medical prin utilizarea test-sistemelor cu reagenți chimici (<i>Azoteram</i>).
	10.22.Aprecierea calitativă a remanențelor de emulsii alifatice pe suprafețele instrumentarului medical reutilizabil prin utilizarea test-sistemei cu iod.
	10.23.Aprecierea calitativă a remanențelor de sânge pe suprafețele instrumentarului medical reutilizabil prin utilizarea test-sistemei cu <i>Azopiram</i> .
	10.24.Utilizarea echipamentului de protecție adecvat, complet și corect cu referire la precauțiile universale, în cazul posibilei contactări cu sânge, fluide biologice (lichid amniotic, pericardic, peritoneal, sinovial, cefalorahidian), țesuturi umane, secreții genitale, excrete (mase fecale, urină), tegumentele și mucoase lezate.
	10.25.Utilizarea echipamentului de protecție în corespundere cu procedeele efectuate și forma de contact cu pacientul.
	10.26.Supravegherea aplicării corecte a procedurilor pentru manipularea lenjeriei de corp și pat.
	10.27.Supravegherea permanentă a aplicării regulilor de igienă (în special spălarea și dezinfecția mâinilor) și de aseptică în efectuarea tratamentelor prescrise.
	10.28.Supravegherea curățenii și dezinfecției mâinilor, echipamentului de protecție de către infirmiere, în cazul în care acestea sunt folosite la transportarea, distribuirea alimentelor și alimentarea bolnavilor imobilizați.
	10.29.Supravegherea curățenii și dezinfecției mâinilor, echipamentului de protecție de către bufetiery, la transportarea, distribuirea alimentelor și alimentarea bolnavilor imobilizați.
	10.30.Monitorizarea igienizării saloanelor/cabinetelor cu semnificație epidemiologică.
	10.31.Verificarea igienei însoțitorilor și vizitatorilor pacienților.
11. Gestionarea aparatajului, medicamentelor, materialelor consumabile și deșeurilor.	11.1.Asigurarea păstrării în condiții optime și utilizării raționale a instrumentarului, aparatajului din dotare, a inventarului moale și mobilierului existent.
	11.2.Asigurarea corectitudinii utilizării materialelor sanitare și materialelor consumabile.
	11.3.Consemnarea în registrul de evidență și, atunci când este cazul, în fișa de decont a materialelor sanitare/ materialelor consumabile utilizate în procesul curativ.
	11.4.Pregătirea materialului și instrumentarului medical în vederea sterilizării.

	materialului steril necesar intervențiilor.
	11.6.Îndepărtarea materialelor tăietoare și înțepătoare după utilizare, conform legislației în vigoare.
	11.7.Colectarea materialelor și instrumentarul de unica folosință utilizat pentru distrugere conform normativelor în vigoare.
	11.8.Ambalarea materialelor și instrumentarului de unica folosință utilizat în vederea distrugerii conform normativelor în vigoare.
	11.9.Depozitarea temporară a deșeurilor rezultate din activitățile medicale.
	11.10.Neutralizarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale.
	11.11.Pregătirea deșeurilor rezultate din activitățile medicale pentru transportare.
	11.12.Respectarea normelor de securitate, manipulare și decontare a stupefiantelor, precum și a medicamentelor cu regim special.
	11.13.Asigurarea corectitudinii predării/preluării substanțelor medicamentoase scrise pe condică prin distribuirea integrală conform prescripției.
	11.14.Asigurarea evidenței produselor parafarmaceutice și a medicamentelor.
	11.15.Asigurarea păstrării produselor parafarmaceutice și a medicamentelor.
	11.16.Asigurarea decontării produselor parafarmaceutice și a medicamentelor.
	11.17.Înregistrarea în fișa de decont a pacientului a medicamentelor și materialelor sanitare folosite și codifică tehnicile efectuate.
	11.18.Asigurarea corectitudinii completării fișei de decont a substanțelor medicamentoase.
	11.19. Anunțarea medicului, departamentului de urgență sau farmaciei pentru redistribuirea consemnată la alți pacienți a substanțelor medicamentoase rămase/nedistribuite (în urma refuzului, decesului etc).
12. Îngrijirea pacienților paliativi și a pacienților în stadiul terminal.	12.1.Aplicarea principiilor îngrijirii paliative pacientului incurabil.
	12.2.Asigurarea acordării îngrijirilor paliative pacientului incurabil.
	12.3.Instruirea familiei sau aparținătorii pentru acordarea îngrijirilor paliative pacientului incurabil.
	12.4.Comunicarea veștilor proaste pacientului, membrilor familiei/aparținătorilor, respectând protocolul de comunicare a veștilor proaste (zece pași de comunicare a veștilor proaste).
	12.5.Asigurarea consilierii psihologice a pacientului și membrilor familiei în stadiul terminal.
	12.6.Recunoașterea diagnosticului de fază terminală în îngrijirea paliativă.
	12.7.Recunoașterea simptomelor al fazei terminale în îngrijirea paliativă.
	12.8.Aplică îngrijirilor specifice pacientului somnolent-comatos.

		12.10. Aplicarea diverselor metode de sedare totală a pacientului incurabil.
		12.11. Asigurarea monitorizării specifice a simptomelor ultimelor 48 de ore de viață la pacienții incurabili în conformitate cu protocolul stadiului terminal.
		12.12. Menținerea demnității pacientului în ultimele 48 de ore a vieții.
		12.13. Asigurarea raționalizării medicației în faza terminală.
		12.14. Pregătirea cadavrului pentru transportare în secția morfopatologică.
		12.15. Organizarea, peste două ore după deces, constat de medic, transportării cadavrului la serviciul de prosectură.
		12.16. Inventarierea a obiectelor personale al persoanei decedate.
		12.17. Întocmirea listei cu obiectele personale a decedatului.
		11.18. Transmiterea asistentului șef sau aparținătorilor, sub semnătură, a obiectelor personale a decedatului.
		12.19. Consilierea psiho-emoțională a familiei indoliate.
13. Promovarea educației pentru sănătate.		12.20. Susținerea membrilor familiei/aparținătorii în doliu, oferind informații necesare.
		13.1. Organizarea programelor de educație pentru sănătate, activităților de consiliere pentru pacienți și aparținători.
		13.2. Desfășurarea lecțiilor educative și demonstrațiilor practice pentru diferite categorii profesionale aflate în formare.
		13.3. Desfășurarea programelor de educație pentru sănătate, consiliere și demonstrații practice pacienților și aparținătorilor (exemplu: administrare de insulină, anticoagulante, monitorizarea valorilor glicemiei în sângele capilar, etc.).
		13.4. Participarea la programele de promovare a sănătății și educație sanitară a populației la nivel local, municipal, republican, regional.
14. Preocuparea pentru formarea profesională continuă.		14.1. Participarea la autoinstruirea și educația profesională continuă din perspectiva reformelor din sistemul sănătății întru depășirea provocărilor profesionale.
		14.2. Actualizarea cunoștințelor profesionale, prin studiu individual sau alte forme de educație continuă conform cerințelor postului.
		14.3. Participarea la formarea profesională a viitorilor asistenți medicali în cadrul mentoratului profesional.
		14.4. Manifestarea inițiativă propriei în studiul individual cu aplicarea elementelor de cercetare în Nursing
		14.5. Promovarea imaginii pozitive în contextul profesional și social.
		14.6. Dezvoltarea profesiei de asistent medical în contextul profesional și social.

V. CALITĂȚI PROFESIONALE:

1. Profesionalism	9. Spirit de analiză, sinteză, decizie
2. Onestitate	10. Promptitudine
3. Responsabilitate	11. Receptibilitate
4. Comunicabilitate	12. Seriozitate
5. Empatie	13. Adaptabilitate la situații noi

7. Spirit de observație
8. Atenție

15. Creativitate
16. Confidențialitate și obiectivitate

VI. CUNOȘTINȚE ȘI CAPACITĂȚI PROFESIONALE:

În vederea îndeplinirii sarcinilor sale, asistentul medical trebuie să dețină:

Cunoștințe:

1. *În domeniul științelor generale și socioumane:* utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicațiilor în specialitate, comunicare și psihologie medicală, limba străină cu terminologie medicală, medicina calamităților și protecția civilă, filosofie, limba latină cu terminologie medicală, sociologie și legislație în sănătate, bazele antreprenoriatului.
2. *În domeniul științelor fundamentale:* anatomie și fiziologie umană, microbiologie și igienă, farmacologie, bacteriologie, virusologie și parazitologie medicală, igienă generală, genetică medicală, medicină socială și management.
3. *În domeniul științelor de specialitate:* nursing general și specializat, medicină internă și geriatrie cu nursing specific, discipline chirurgicale cu nursing specific, discipline pediatrie cu nursing specific, obstetrică și ginecologie cu nursing specific, patologia infecțioasă cu nursing specific, oftalmologie cu nursing specific, otorinolaringologie cu nursing specific, neurologie cu nursing specific, sănătate mintală cu nursing specific, dermatovenerologie cu nursing specific, îngrijiri paliative, asistența medicală primară, nursing comunitar, îngrijiri la domiciliu, bazele reabilitării medicale, igiena copiilor și tineretului, istoria medicinei, pedagogie, radiologie și imagistică, siguranța pacienților, nutriția umană și siguranța alimentelor, supravegherea și controlul maladiilor netransmisibile, promovarea sănătății, controlul și supravegherea infecțiilor nozocomiale.

II. Capacități:

1. Asigurarea condițiilor igienico-sanitare la locul de muncă.
2. Comunicarea eficientă cu pacienții, aparținătorii și membrii echipei medico-sociale în diferite situații socio-profesionale în limba de stat și unele din limbile străine.
3. Consilierea psihologică, socială și medicală în diverse situații socio-profesionale.
4. Elaborarea, aplicarea și evaluarea planului de îngrijire a pacienților cu afecțiuni terapeutice, chirurgicale, pediatrie, ginecologice, dermatovenerologice, infectocontagioase, otorinolaringologice, oftalmologice, neuro-psihice etc.
5. Îngrijirea pacienților în funcție de diagnostic medical și de nursing.
6. Monitorizarea indicilor vitali ai pacientului conform vârstei, sexului și patologiei manifestate.
7. Asigurarea condițiilor confortabile pentru pacienți în condiții de staționar și ambulator.
8. Supravegherea alimentației și hidratării pacientului.
9. Pregătirea pacienților pentru investigații paraclinice de laborator și instrumentale, recoltarea probelor de laborator.
10. Administrarea tratamentului prin diferite căi și metode.
11. Gestionarea medicamentelor și a materialelor consumabile.
12. Mobilizarea și transportarea pacienților.
13. Acordarea asistenței medicale de urgență la etapa prespitalicească și în condiții de staționar.
14. Asigurarea educației pentru sănătate și promovarea modului sănătos de viață.
15. Formarea și instruirea elevilor, studenților și cursanților în cadrul mentoratului profesional.

În activitatea profesională va fi capabil să utilizeze, monitorizeze și aplice:

Instrumente pentru:

1. Efectuarea unei intubări sau traheotomii de urgență.
2. Efectuarea toracocentezei, paracentezei, puncției lombare.
3. Incizia și drenajul unui abces superficial.
4. Controlul hemoragiilor externe majore și stabilizarea unui pacient ce sângerează.
5. Asistarea unui suport de ventilație asistată.
6. Imobilizarea temporară a fracturii coloanei vertebrale, membrilor etc.
7. Aplicarea unei atele temporare sau a unui pansament ghipsat.
8. Resuscitarea cardiopulmonară și intubația oro-traheală.
9. Administrarea medicamentelor pe cale orală, inhalatorie, cutanată, nazală, rectală, vaginală.
10. Efectuarea injecțiilor: intradermice, subcutanate, intramusculare și intravenoase.
11. Montarea și asistarea în aplicarea unui cateter venos central.
12. Efectuarea examinării cu un specul vaginal.
13. Amplasarea unei sonde (endovezicale sau de aspirație nazo-gastrică).
14. Realizarea unui sondaj duodenal.
15. Efectuarea diferitor tipuri de clistere.
16. Prelevarea conținutului vaginal pentru examenul bacteriologic.
17. Prelevarea testului Babeș-Papanicolau.
18. Măsurarea fundului uterin și circumferinței abdomenului.

Utilaje și aparate pentru:

1. Dereminarea saturației în sângele periferic (pulsximetru).
2. Înregistrarea unei electrocardiografii (electrocardiograf).
3. Determinarea glicemiei, colesterolului prin metoda expres (glucometru, colesterolmetru).
4. Determinarea tensiunii arteriale (tonometru, fonendoscop).
5. Determinarea datelor antropometrice la adulți și copii (cântar, antropometru, pediometru, panglică centimetrică).
6. Evaluarea indicilor capacității vitale a plămânilor (spirograf).
7. Determinarea temperaturii corporale (termometru).

Materiale pentru:

1. Anestezia locală.
2. Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii.
3. Deschiderea colecției purulente.
4. Aplicarea și înlăturarea suturilor.
5. Traheostomie.
6. Decontaminarea și delimitarea câmpului operator.
7. Puncția pleurală.
8. Drenarea cavității pleurale după Biulau.
9. Pansarea plăgii aseptice.
10. Pansarea plăgii purulente.
11. Pansarea plăgii postoperatorii cu tuburi de drenaj.
12. Aplicarea tehnicilor de îngrijiri specifice pacientului cu colostomă, epicistostomă.
13. Aplicarea tehnicilor de îngrijiri specifice pacientului cu aparat gipsat și extenzie scheletală.
14. Aconerirea/pregătirea mesei sterile în sala de pansamente

VIII. TENDINȚE ȘI PREOCUPĂRI DE VIITOR:

1. Asumarea responsabilității pentru dezvoltare profesională, la toate nivelurile/etapele de creștere și dezvoltare profesională.
2. Amplificarea eforturilor în actualizarea cunoștințelor profesionale, în dezvoltarea abilităților sau dobândirea competențelor pentru domeniile complementare profesiei.
3. Implicarea continuă în ridicarea standardelor de educație profesională și aliniere la standardele internaționale.
4. Promovarea imaginii pozitive a profesiei de asistent medical în contextul social.
5. Promovarea autoinstruirii și educației profesionale continue din perspectiva reformelor din sistemul sănătății.
6. Autoinstruirea și educația profesională continuă în depășirea provocărilor profesionale.

IX. COMPARAREA PROFILULUI OCUPAȚIONAL ELABORAT CU PROFILURI INTERNAȚIONALE

Profilul ocupațional Specialitatea *Îngrijirea bolnavilor* calificarea *Asistent medical* este elaborat în baza recomandărilor *documentelor internaționale*:

- *Directiva UE de recunoaștere a calificării profesionale* (2013/55/ din 20.11.2013);
- *Ghidul EFN pentru implementarea articolului 31 al Directivei 2013/55/UE privind recunoașterea calificărilor profesionale*;
- *Standard ocupational ASISTENT MEDICAL GENERALIST*: sectorul: SĂNĂTATE, IGIENĂ, SERVICII SOCIALE Cod: SAN Denumire document electronic: SO SAN 17 Versiunea: Data elaborării: 23.07.2008 Date de revizuire preconizată: (1 an de la data validării), România;
- *Nursing and Midwifery Services. Strategic Directions 211-2015*. WHO/HRH/HPN/10.1. Geneva, WHO;
- *Health 2020 policy framework and strategy*. EUR/RC62/8. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe. Regional Committee for Europe. Sixty-second session. Malta, 10-13 september, 2012;
- *Cadru de calificare european – o coordonare a proceselor de la Bologna, Kopenhaga și Lisabona: Studiu de lungă durată*. Sursa: KOH (2001) 678 endg. din 21.11.2001;
- *Framework for Action on Interprofessional Education and Collaborative Practice*. Geneva, WHO, 2010;
- *Munich Declaration. Nurses and midwives: A Force for Health*, 2000, Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2000.